

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

T/9875. számú

törvényjavaslat

az építmények tervezésével és kivitelezésével kapcsolatos egyes viták rendezésében közreműködő szervezetről, és egyes törvényeknek az építésügyi láncartozások megakadályozásával, valamint a késedelmes fizetésekkel összefüggő módosításáról

Előadó:

**Dr. Matolcsy György
nemzetgazdasági
miniszter**

Budapest, 2013. február

2013. évi törvény

az építmények tervezésével és kivitelezésével kapcsolatos egyes viták rendezésében közreműködő szervezetről, és egyes törvényeknek az építésügyi láncartozások megakadályozásával, valamint a késedelmes fizetésekkel összefüggő módosításáról

1. A törvény hatálya

1. §

(1) A Teljesítésigazolási Szakértői Szerv a tervezési, építési, kivitelezési szerződés (a továbbiakban együtt: szerződés) teljesítéséből eredő, e törvényben meghatározott kérdésekben a megrendelő, a kivitelező, vagy az alvállalkozó (a továbbiakban együtt: fél) megbízására, szakértői véleményt ad, ha a teljesítés igazolás kiadása nem történt meg, a kiadása vitás, vagy a teljesítés igazolás kiadásra került, de annak alapján a kifizetés nem történt meg.

(2) A Teljesítésigazolási Szakértői Szerv véleménye a szerződést biztosító mellékkötelezettségek érvényesíthetőségéhez is kérhető, amennyiben az érvényesítés kérdése vitás a szerződő felek között.

(3) A Teljesítésigazolási Szakértői Szerv eljárása a Magyarországon történő építési beruházásokra terjed ki.

(4) E törvény alkalmazásában

a) szerződést biztosító mellékkötelezettség a bankgarancia, zálogjog és kezesség,

b) biztosítékot nyújtó személy: a bankgaranciát vállaló pénzügyi intézmény, a zálogkötelezett és a kezes.

(5) A szakértői vélemény jogszabályban meghatározott díjazás ellenében kérhető.

(6) A Teljesítésigazolási Szakértői Szerv – a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv szakvéleményére alapított per kivételével – az igazságügyi szakértői tevékenységről szóló 2005. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Szaktv.) 1. § (1) bekezdésében meghatározott szervek eljárásában nem rendelhető ki.

(7) Az e törvényben nem szabályozott kérdésekben a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv, valamint a tagjának jogaira és kötelezettségeire a Szaktv. rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

2. A szakértői vélemény elkészítésére vonatkozó megbízás

2. §

(1) Ha a félnek a szakértői vélemény elkészítésére vonatkozó megbízás elfogadása iránti kérelme megfelel az e törvényben és külön jogszabályban foglalt feltételeknek, a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv a megbízást elfogadja és erről értesíti a felet.

(2) Ha a fél kérelme nem felel meg az e törvényben és külön jogszabályban foglalt feltételeknek, a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv a megbízást visszautasítja, amelynek tényéről – a visszautasítás okának megjelölésével – értesíti a felet.

(3) Ha a fél kérelme hiányos, a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv tájékoztatja a hiányokról és azok pótlásának lehetőségéről, határidejéről.

(4) Ha a fél a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv véleményét a szerződést biztosító mellékkötelezettsége érvényesítésének vizsgálatához kapcsolódóan kéri, a mellékkötelezett a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv szakvélemény-kivonatának a 8. § (3) bekezdése szerinti közléséig a Polgári Törvénykönyv (a továbbiakban: Ptk.) szerinti kötelezeti késedelembe nem esik.

3. A Teljesítésigazolási Szakértői Szerv működtetése és tagjai

3. §

(1) A Teljesítésigazolási Szakértői Szerv független szervezetként a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara mellett működik.

(2) A Teljesítésigazolási Szakértői Szerv vezetőjét és tagjait az igazságügyi szakértők közül az építésgazdaságért felelős miniszter az igazságügyért felelős miniszter egyetértésével nevezi ki.

(3) A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara a Teljesítésigazolási Szakértői Szervet, annak tagjait és tisztségviselőit nem utasíthatja. A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv adminisztrációját végző alkalmazottait a szakmai tevékenységük körében nem utasíthatja, a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv által vizsgált egyes ügyekre vonatkozó szakértői tevékenységgel kapcsolatos adatokat elkülönítetten kezeli.

(4) A Teljesítésigazolási Szakértői Szerv tagjaira, szervezetére, működésére, eljárására, díjazására, tagjainak képesítésére és jogosultságára, a feladatellátás feltételeire, a szakértői vélemény és kivonatának tartalmára, valamint elkészítésére vonatkozó megbízás elfogadása iránti kérelemre vonatkozó részletes szabályokat a Kormány rendeletben állapítja meg.

4. A szakértői tanács

4. §

(1) A Teljesítésigazolási Szakértői Szerv nevében a szakvéleményt és annak kivonatát – saját szakmai felelőssége mellett – a szakértői tanács adja.

(2) Az ügyben eljáró szakértői tanács három tagját és közülük a szakértői tanács elnökét a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv vezetője jelöli ki.

5. §

(1) A szakértői tanács tagjaként nem járhat el, aki a Polgári perrendtartásról szóló törvény szerint, mint szakértő sem járhatna el.

(2) A Teljesítésigazolási Szakértői Szerv vezetője hivatalból gondoskodik arról, hogy kizárt tag ne vegyen részt a szakértői vélemény kialakításában.

(3) A szakértői tanács tagja a Szaktv. 13. § (4) bekezdésében foglaltakat a tudomására jutástól számított 5 napon belül jelzi a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv vezetőjének.

(4) Ha a szakértői tanács tagja a kizáró okot maga jelentette be vagy a kizáráshoz maga is hozzájárult, továbbá ha a kizáró okot a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv vezetője állapítja meg, az eljárásra másik tagot jelöl ki. Így kell eljárni akkor is, ha a szakértői tanács tagja a szakértői vélemény elkészítésének egyéb akadályát maga jelentette be.

(5) A Teljesítésigazolási Szakértői Szerv vezetőjének akadályoztatása esetén – ideértve a kizárást is – a vezetői feladatait az erre kijelölt helyettese látja el.

5. A szakértői vélemény elkészítése

6. §

(1) A Teljesítésigazolási Szakértői Szerv a szerződés teljesítését vizsgálja, szakvéleményt vagy kivonatot ad ki, amely alapján megállapítható, hogy a szerződés teljesítése megtörtént-e, és amennyiben nem, vagy nem a szerződésnek megfelelő módon történt meg, úgy a teljesítésért járó ellenérték megfizetése – adott esetben a szerződést biztosító mellékkötelezettség érvényesítése – milyen összegben indokolt.

(2) A szakvélemény – a külön jogszabályban a szakértői vélemény tartalmára vonatkozó előírások szerint – a következő kérdések tárgyában készül:

a) a szerződés műszaki tartalma szerint a vállalkozót (alvállalkozót) terhelő tervezési és kivitelezési munkák leírása,

b) az *a)* pont szerinti munkák közül a teljes bizonyossággal megállapíthatóan teljesített tervezési és kivitelezési munkák mennyiségének és minőségének meghatározása,

c) az *a)* pont szerinti munkák közül a teljes bizonyossággal megállapíthatóan el nem végzett tervezési és kivitelezési munkák meghatározása,

d) a b) és c) pont szerinti munkáknak a szerződés szerinti költségvetési tételek, vagy az átalánydíj arányos részének alapul vételével meghatározott értéke.

(3) A szakértői vélemény részét képezi a fél által csatolt szerződés másolata.

(4) A Teljesítésigazolási Szakértői Szerv szakvéleményét a kérelemnek a Teljesítésigazolási Szakértői Szervhez való beérkezését követő naptól számított 30 napon belül készíti el. A Teljesítésigazolási Szakértői Szerv vezetője – ha az ügy különös bonyolultsága indokolja – a határidőt egy alkalommal, legfeljebb 30 nappal meghosszabbíthatja; a meghosszabbításról legkésőbb a határidő lejártakor értesíti azt, akinek a szakértői véleményt meg kell küldenie.

7. §

(1) A szakértői tanács a szakértői vélemény elkészítéséhez szükséges vizsgálatot a kivitelezés helyszínén végzi el; a szakértői vizsgálatról jegyzőkönyvet kell készíteni.

(2) A szakértői tanács tagja a szakértői vizsgálat keretében jogosult a kivitelezés helyszínéül szolgáló ingatlanba belépni. A szakértői vizsgálaton a szerződő felek és a kivitelezés helyszínéül szolgáló ingatlan birtokosa jelen lehetnek.

(3) A kivitelezés helyszínéül szolgáló ingatlan birtokosa a szakértői vizsgálat elvégzése érdekében köteles biztosítani

a) a szakértői tanácsnak és a félnek a kivitelezés helyszínéül szolgáló ingatlanba történő belépést,

b) a szakértői tanácsnak a szakértői vizsgálat elvégzését.

(4) A szakértői vizsgálat megkezdésekor a szakértői tanács tagja a kivitelezés helyszínéül szolgáló ingatlan birtokosát tájékoztatja a szakértői vizsgálat céljáról, várható időtartamáról, menetéről, valamint a (3) bekezdésben foglalt kötelezettségéről.

(5) Ha a kivitelezés helyszínéül szolgáló ingatlan birtokosa nem tesz eleget a (3) bekezdésben foglalt kötelezettségének, ennek tényét a szakértői tanács a jegyzőkönyvben rögzíti és a fél kérelmére kezdeményezi a helyszíni vizsgálatnak a rendőrség közreműködése mellett történő megtartását. A rendőrség ilyen esetben – a rá irányadó jogszabályi előírások szerint – megteszi a helyszíni vizsgálat biztonságos és eredményes végrehajtásának biztosítása érdekében szükséges intézkedéseket.

(6) A rendőrségnek a helyszíni vizsgálat során történő közreműködés nyomán felmerülő költségeiről – az (1) bekezdés szerinti jegyzőkönyv alapján – a közreműködő rendőri szerv igazolást állít ki, amelyet a Teljesítésigazolási Szakértői Szervnek küld meg.

8. §

(1) A szakértői tanács a szakértői véleményt írásban terjeszti elő; a szakértői véleményt a szakértői tanács tagjai aláírásukkal látják el.

(2) A szakértői tanács felterjesztésére a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv vezetője a szakértői véleményt ellenjegyzi és ellátja a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv bélyegzőjével, továbbá a rendelkezésre bocsátott iratokkal együtt megküldi a félnek.

(3) Ha a fél a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv véleményét a szerződést biztosító mellékkötelezettség érvényesítésének vizsgálatához kapcsolódóan kéri, a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv a biztosítékot nyújtó személy részére megküldi a szakértői vélemény kivonatát. Ha az eljárást kezdeményező felet a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv hiánypótlásra szólítja fel, erről a biztosítékot nyújtó személyt értesíti.

(4) A Teljesítésigazolási Szakértői Szerv olyan véleménye alapján, amely szerint a szerződést biztosító mellékkötelezettség érvényesítése nem indokolt,

a) a bankgaranciát vállaló pénzügyi intézmény a bankgaranciaszerződésben foglalt fizetési kötelezettségét nem teljesíti,
b) a zálogjog a Ptk-ban írt egyik módon sem érvényesíthető, vagy
c) a kezes a kötelezett helyett való teljesítésre vállalt kötelezettségét nem teljesíti.

(5) Ha a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv szakvéleménye alapján a mellékkötelezettség érvényesítése csak részben indokolt, a szakvéleményben szereplő indokolt összeg felüli összeg tekintetében a (4) bekezdés megfelelően alkalmazandó.

(6) A mellékkötelezett (4) vagy (5) bekezdés szerinti eljárása esetén a Ptk. teljesítés megtagadására vonatkozó szabályai nem alkalmazhatók.

6. Záró rendelkezések

9. §

Felhatalmazást kap a Kormány, hogy

a) a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv tagjaira, szervezetére, működésére, eljárására, tagjainak képzésére és jogosultságára, a feladatellátás feltételeire, a szakértői vélemény és kivonatának tartalmára, valamint elkészítésére vonatkozó megbízás elfogadása iránti kérelemre vonatkozó részletes szabályokat,
b) a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv díjazására vonatkozó részletes szabályokat

rendeletben állapítsa meg.

10. §

(1) E törvény – a (2)–(4) bekezdésben foglaltak kivételével – 2013. március 16-án lép hatályba.

(2) E törvény 1–9. §-a, 11. §-a, 16. §-a, 18. §-a és a 19. §-a 2013. július 1-jén lép hatályba.

(3) E törvény 13. § (1), (3) bekezdése és (5) bekezdésének *a*) pontja, 17. §-a és 20. §-a 2013. szeptember 1-jén lép hatályba.

(4) E törvény 13. § (2) és (4) bekezdése 2014. január 1-jén lép hatályba.

11. §

E törvény 16. §-a az Alaptörvény 46. cikk (6) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

12. §

E törvény 13. § (4) bekezdés *b*) pontja, 14. és 15. §-a, 21. és 22. §-a a kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről szóló 2011. február 16-i 2011/7/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

7. Módosuló jogszabályok

13. §

(1) A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény a 386/N. §-t követően a következő fejezettel egészül ki:

„XXVI/A. FEJEZET

A Teljesítésigazolási Szakértői Szerv szakvéleményére alapított per

A kiemelt jelentőségű perek szabályainak alkalmazása

386/O. § A pertárgy értékétől függetlenül kiemelt jelentőségű pernek minősül a tervezési, építési, kivitelezési szerződés teljesítéséből eredő díjkövetelés érvényesítése iránt – hatáskörtől függően járásbíróság vagy törvényszék előtt – indított olyan per, amelyben a felperes az érvényesíteni kívánt jog alapjául a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv szakvéleményére hivatkozik. E perekre a XXVI. fejezet rendelkezéseit a jelen fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

Keresetindítás

386/P. § (1) A keresetlevelet a szakvélemény kézbesítésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani.

(2) A keresetlevélhez csatolni kell a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv szakvéleményét, valamint az annak kézbesítési időpontját igazoló okirati bizonyítékot. Ezek pótlására hiánypótlási felhívás nem adható ki.

(3) A 121/A. § rendelkezéseit a felek személyétől függetlenül alkalmazni kell. A keresetlevélhez olyan iratot kell csatolni, amely a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv szakvéleményére alapítva tartalmazza a felek írásbeli nyilatkozatait, vagy a jogvita peren kívüli elintézésének megkísérlését. Ezek pótlására hiánypótlási felhívás nem adható ki.

(4) Az (1)–(3) bekezdésben foglaltak elmulasztása esetén igazolásnak nincs helye, és a pert az általános szabályok szerint kell lefolytatni. A 386/R. § rendelkezéseit ebben az esetben is alkalmazni kell.

Ideiglenes intézkedések

386/Q. § (1) A bíróság a (2) bekezdésben foglalt feltételek teljesítése esetén, kérelemre ideiglenes intézkedéssel elrendeli a kereseti kérelemben (vizsontkeresetben), illetve az ideiglenes intézkedés iránti kérelemben foglalt azon – 400 millió forintot meg nem haladó összegű – követelés teljesítését, amely a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv szakvéleménye szerint a teljes bizonyossággal megállapíthatóan teljesített tervezési, építési és kivitelezési munkák szerződés szerinti értéke.

(2) A kérelem akkor teljesíthető, ha a kérelmező igazolja, hogy az ideiglenes intézkedés hatályvesztése vagy az ideiglenes intézkedést elrendelő végzés hatályon kívül helyezése esetére

a) a követelés összegének visszatérítésére alkalmas biztosítással vagy hitelintézet vagy pénzügyi vállalkozás által nyújtott garanciával rendelkezik, vagy

b) a követelés összegének megfelelő összeget bírósági elnöki letétbe helyezte.

(3) A bíróság az ideiglenes intézkedés iránti kérelemről a rendelkezésre álló iratok alapján, a felek meghallgatása nélkül dönt. A kérelemhez csatolni kell a (2) bekezdésben foglaltakat igazoló okirati bizonyítékot. Ennek pótlására hiánypótlási felhívás nem adható ki. A mulasztás igazolásának nincs helye.

(4) A bíróság a (2) bekezdésben foglalt biztosítás vagy garancia meglétét az eljárás bármely szakaszában hivatalból vizsgálja. A bíróság az ideiglenes intézkedést elrendelő végzését hatályon kívül helyezi, ha a feltételek fennállását a fél felhívásra nem igazolja.

(5) Ha az ideiglenes intézkedés hatályát veszti vagy a bíróság az ideiglenes intézkedést elrendelő végzést hatályon kívül helyezi, a letétbe helyezett összeg kifizetéséről rendelkezni kell.

Szakértők

386/R. § (1) A perben felmerülő szakkérdésben a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv szakvéleménye ugyanolyan bizonyítási eszköznek minősül, mintha a szakvéleményt a perben kirendelt szakértő terjesztette volna elő.

(2) A bíróság a szakértői tanács elnökét megidézheti, meghallgatására a 180. § (1) bekezdése és a 182. § megfelelően irányadó. A fél – ha a bizonyítás szempontjából szükségesnek látszik – a perben más szakértő kirendelését is indítványozhatja.

(3) A szakértőnek a perben felmerülő költségei viselésére a 187. § megfelelően irányadó.

(4) A perben más szakértőként az sem járhat el, aki a jogvitával érintett ügyben a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv szakértői tanácsának tagjaként szakvéleményt adott vagy a szakvélemény adásával kapcsolatban ellátta a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv vezetőjének feladatait.

Keresetváltoztatás és viszontkereset

386/S. § A 146/A. § és 147/A. § rendelkezéseit a pertárgy értékétől függetlenül alkalmazni kell.

Előzetes végrehajthatóság

386/T. § Az ítéletet fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatónak kell nyilvánítani a tervezési, építési, kivitelezési szerződés teljesítéséből eredő díjkövetelés megfizetésére kötelező – 400 millió forintot meg nem haladó összegű – részében, ha az a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv szakvéleményében meghatározott összeget (részben, vagy egészben) mint pénzbeli marasztalást tartalmazza.”

(2) A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény a 386/T. §-t követően a következő alcímmel és 386/U. §-sal egészül ki:

„Elektronikus kommunikáció

386/U. § (1) A perben a beadványokat és azok mellékletét elektronikus úton kell benyújtani. A nem elektronikus úton benyújtott beadványban foglalt nyilatkozat hatálytalan.

(2) Az elektronikus kapcsolattartásra a 394/B. § (5) bekezdést azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a bíróság az alperest arról tájékoztatja, hogy védekezését, nyilatkozatát elektronikus úton kell benyújtania. Egyebekben az elektronikus kapcsolattartásra a 394/B. § (6) bekezdést és a 394/D–394/H. §-t kell alkalmazni.

(3) Ha a pert a 386/P. § (4) bekezdés alapján az általános szabályok szerint kell lefolytatni, a felperes a továbbiakban választása szerint elektronikus úton vagy papír alapon járhat el. Ha a felperes a beadványát elektronikus úton nyújtja be, azt az elektronikus kapcsolattartás vállalásának kell tekinteni [394/B. § (2) bekezdés].”

(3) A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény a következő 397/B. §-sal egészül ki:

„397/B. § A Teljesítésigazolási Szakértői Szerv 2013. július 1. és 2013. szeptember 1. napja között kézbesített szakvéleményére alapított perben a keresetlevél 2013. szeptember 15. napjáig akkor is előterjeszhető, ha a szakvélemény kézbesítésétől számított hatvan nap eltelt. E határidő elmulasztása esetén igazolásnak nincs helye, és a pert az általános szabályok szerint kell lefolytatni. A 386/R. § rendelkezéseit ebben az esetben is alkalmazni kell.”

(4) A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény a következő 397/C. §-sal egészül ki:

„397/C. § E törvénynek az építmények tervezésével és kivitelezésével kapcsolatos egyes viták rendezésében közreműködő szervezetről, és egyes törvényeknek az építésügyi lánc tartozások megakadályozásával, valamint a késedelmes fizetésekkel összefüggő módosításáról szóló 2013. évi törvénnyel megállapított 386/U. §-át a hatálybalépését követően indult ügyekben kell alkalmazni.”

(5) A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény

a) 314. § (1) bekezdésében a „vagy a 127. §-ban meghatározott módon érvényesíthető” szövegrész helyébe a „vagy a 127. §-ban meghatározott módon vagy a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv szakvéleményére alapított perben érvényesíthető” szöveg,

b) 398. §-ában a „fizetési késedelem leküzdéséről szóló 2000/35/EK irányelvnek 5. cikkével” szövegrész helyébe a „késedelmes fizetések elleni fellépésről szóló 2011/7/EU irányelvnek 10. cikkével” szöveg

lép.

14. §

(1) A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény a 292. §-t követően a következő 292/A. és 292/B. §-sal egészül ki:

„292/A. § (1) Ha a felek a szerződésben a pénztartozás teljesítésének idejét nem határozták meg, a pénztartozást a jogosult fizetési felszólításának vagy számlájának kézhezvételétől számított harminc napon belül kell teljesíteni.

(2) A jogosult teljesítésétől számított harminc napon belül kell teljesíteni a pénztartozást, ha

a) a jogosult fizetési felszólításának vagy számlájának kézhezvétele a jogosult teljesítését (építési, valamint szerelési szerződés esetén az átadás-átvételi eljárás befejezését) megelőzte;

b) nem állapítható meg egyértelműen a jogosult fizetési felszólítása vagy számlája kézhezvételének időpontja; vagy

c) a kötelezettnek fizetési felszólítás vagy számla bevárása nélkül teljesítenie kell fizetési kötelezettségét.

(3) Gazdálkodó szervezetek közötti szerződésben az ellenkező bizonyításáig a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a jogosult gazdálkodó szervezet hátrányára eltérő szerződési feltételnek kell tekinteni a pénztartozás teljesítésére az (1) és (2) bekezdésben foglaltaktól eltérő, hatvan napnál hosszabb határidőt meghatározó szerződési feltételt.

(4) Az e § rendelkezéseitől a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a jogosult hátrányára eltérő szerződési feltételt a jogosult megtámadhatja. Ha a jogosult gazdálkodó szervezet, gazdálkodó szervezetek közötti szerződésben, a jogosult gazdálkodó szervezet hátrányára az e § rendelkezéseitől a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul eltérő szerződési feltételt a külön jogszabályban meghatározott szervezet is megtámadhatja.

(5) A gazdálkodó szervezetek közötti szerződés részévé általános szerződési feltételként való, a pénztartozás teljesítésének határidejét a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a jogosult gazdálkodó szervezet hátrányára megállapító kikötést a külön jogszabályban meghatározott szervezet is megtámadhatja a bíróság előtt. A megtámadás alaposága esetén a bíróság a kikötés érvénytelenségét a kikötés alkalmazójával szerződő valamennyi félre kiterjedő hatállyal megállapítja. Az érvénytelenség megállapítása nem érinti azokat a szerződéseket, amelyeket a megtámadásig már teljesítettek.

(6) A külön jogszabályban meghatározott szervezet kérheti továbbá az olyan, az (5) bekezdés szerinti általános szerződési feltétel tisztességtelenségének megállapítását, amelyet szerződéskötések céljából határoztak meg és tettek nyilvánosan megismerhetővé, akkor is, ha az érintett feltétel még nem került alkalmazásra. A bíróság a sérelmes általános szerződési feltétel tisztességtelenségének megállapítása esetén eltiltja a nyilvánosságra hozót a feltétel alkalmazásától.

(7) Az (5) és a (6) bekezdés szerinti eljárásban a bíróság az igény érvényesítőjének kérelmére elrendeli, hogy a szerződési feltétel alkalmazója, nyilvánosságra hozója, illetve alkalmazásra ajánlója saját költségére gondoskodjék a szerződési feltétel tisztességtelenségének megállapítására vonatkozó közlemény közzétételéről. A közlemény szövegéről és a közzététel módjáról a bíróság határoz. A közleménynek tartalmaznia kell az érintett szerződési feltétel pontos meghatározását, tisztességtelenségének megállapítását, valamint az e jellegét alátámasztó érveket.

292/B. § (1) A hatóság – fogyasztónak és hatóságnak nem minősülő személlyel kötött szerződése esetén – a pénztartozást a következő szabályok szerint köteles teljesíteni:

a) a pénztartozás teljesítési határideje nem haladhatja meg a jogosult fizetési felszólítása vagy számlája hatóság általi kézhezvételének napját követő harminc napot; a számla kézhezvételének napja nem képezheti a felek között érvényes megállapodás tárgyát;

b) amennyiben nem állapítható meg egyértelműen a jogosult fizetési felszólítása vagy számlája hatóság általi kézhezvételének időpontja, vagy a hatósággal szerződő fél fizetési felszólításának vagy számlájának hatóság általi kézhezvétele a hatósággal szerződő fél teljesítését megelőzte, a pénztartozás teljesítési határideje nem haladhatja meg a szerződésben meghatározott módon és tartalommal történő teljesítés (építési, valamint szerelési szerződés esetén az átadás-átvételi eljárás befejezésének) napját követő harminc napot.

(2) A szerződésben foglalt, a pénztartozás teljesítésére kikötött határidő az (1) bekezdés *a)* és *b)* pontjában meghatározott határidőket csak akkor haladhatja meg, ha a szerződésben a felek a pénztartozás halasztott teljesítésében állapodtak meg, feltéve hogy az a szerződés jellege miatt tényszerűen indokolt; a pénztartozás teljesítésére kikötött határidő ebben az esetben sem haladhatja meg a hatvan napot.

(3) Az e § rendelkezéseitől a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a jogosult hátrányára eltérő szerződési feltétel semmis. Ha a jogosult gazdálkodó szervezet, hatóságnak gazdálkodó szervezettel kötött szerződésében a gazdálkodó szervezet hátrányára az e § rendelkezéseitől a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul eltérő szerződési

feltétel semmisségének megállapítását a külön jogszabályban meghatározott szervezet is kérheti.

(4) A hatóság és gazdálkodó szervezet közötti szerződés részévé általános szerződési feltételként váló, a pénztartozás teljesítésének határidejét a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a jogosult gazdálkodó szervezet hátrányára megállapító kikötés semmisségének megállapítását a külön jogszabályban meghatározott szervezet is kérheti. A kérelem alapossága esetén a bíróság a kikötés semmisségét a kikötés alkalmazójával szerződő valamennyi félre kiterjedő hatállyal megállapítja. A semmisség megállapítása nem érinti azokat a szerződéseket, amelyeket már teljesítettek.

(5) A külön jogszabályban meghatározott szervezet kérheti továbbá az olyan, a (4) bekezdés szerinti általános szerződési feltétel tisztességtelenségének megállapítását, amelyet szerződéskötések céljából határoztak meg és tettek nyilvánosan megismerhetővé, akkor is, ha az érintett feltétel még nem került alkalmazásra. A bíróság a sérelmes általános szerződési feltétel tisztességtelenségének megállapítása esetén eltiltja a nyilvánosságra hozót a feltétel alkalmazásától.

(6) A (4) és az (5) bekezdés szerinti eljárásban a bíróság az igény érvényesítőjének kérelmére elrendeli, hogy a szerződési feltétel alkalmazója, nyilvánosságra hozója, illetve alkalmazásra ajánlója saját költségére gondoskodjék a szerződési feltétel tisztességtelenségének megállapítására vonatkozó közlemény közzétételéről. A közlemény szövegéről és a közzététel módjáról a bíróság határoz. A közleménynek tartalmaznia kell az érintett szerződési feltétel pontos meghatározását, tisztességtelenségének megállapítását, valamint az e jellegét alátámasztó érveket.”

(2) A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 301. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A kamat számításakor a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat irányadó az adott naptári félév teljes idejére.”

(3) A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 301/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„301/A. § (1) Gazdálkodó szervezetek közötti szerződések esetén a késedelmi kamatra vonatkozó általános szabályokat az e §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A késedelmi kamat mértéke a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat – ha a pénztartozást idegen pénznemben kell teljesíteni, az adott pénznemre a kibocsátó jegybank által meghatározott alapkamat, ennek hiányában a pénzüpi kamat – nyolc százalékponttal növelt értéke. A kamat számításakor a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat irányadó az adott naptári félév teljes idejére. A késedelmi kamatot kizáró szerződési feltétel semmis, kivéve, ha a kötelezett késedelme esetére kötbér fizetésére köteles.

(3) Ha a kötelezett késedelembe esik, köteles a jogosultnak a követelése behajtásával kapcsolatos költségei fedezésére negyven eurónak a Magyar Nemzeti Bank késedelmi kamatfizetési kötelezettség kezdőnapján érvényes hivatalos deviza-középárfolyama szerint

megfelelő forintösszeget megfizetni. E kötelezettség teljesítése nem mentesít a késedelem egyéb jogkövetkezményei alól; a kártérítésbe azonban a behajtási költségátalány összege beszámít. Az e bekezdésben foglaltaktól eltérő kikötés semmis.

(4) A késedelmi kamat mértékét a (2) bekezdésben foglaltaktól eltérően, a késedelmi kamat esedékességét a 292/A. § (1)–(3) bekezdésében meghatározott fizetési határidőt követő naptól eltérően a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a jogosult hátrányára megállapító szerződési kikötést a jogosult megtámadhatja.

(5) A késedelmi kamat mértékét, esedékességét a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a jogosult hátrányára megállapító szerződési kikötést a külön jogszabályban meghatározott szervezet is megtámadhatja.

(6) Az általános szerződési feltételként a szerződés részévé váló, a késedelmi kamat mértékét, esedékességét a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a jogosult hátrányára megállapító kikötést a külön jogszabályban meghatározott szervezet is megtámadhatja. A megtámadás alapossága esetén a bíróság a kikötés érvénytelenségét a kikötés alkalmazójával szerződő valamennyi félre kiterjedő hatállyal megállapítja. Az érvénytelenség megállapítása nem érinti azokat a szerződéseket, amelyeket a megtámadásig már teljesítettek.

(7) A külön jogszabályban meghatározott szervezet kérheti továbbá az olyan, a (6) bekezdés szerinti általános szerződési feltétel tisztességtelenségének megállapítását, amelyet szerződéskötések céljából határoztak meg és tettek nyilvánosan megismerhetővé, akkor is, ha az érintett feltétel még nem került alkalmazásra. A bíróság a sérelmes általános szerződési feltétel tisztességtelenségének megállapítása esetén eltiltja a nyilvánosságra hozót a feltétel alkalmazásától.

(8) A (6) és a (7) bekezdés szerinti eljárásban a bíróság az igény érvényesítőjének kérelmére elrendeli, hogy a szerződési feltétel alkalmazója, nyilvánosságra hozója, illetve alkalmazásra ajánlója saját költségére gondoskodjék a szerződési feltétel tisztességtelenségének megállapítására vonatkozó közlemény közzétételéről. A közlemény szövegéről és a közzététel módjáról a bíróság határoz. A közleménynek tartalmaznia kell az érintett szerződési feltétel pontos meghatározását, tisztességtelenségének megállapítását, valamint az e jellegét alátámasztó érveket.

(9) A külön jogszabályban meghatározott szervezet kérheti az olyan szerződési feltétel semmisségének megállapítását, amely kizárja a késedelmi kamat, illetve kizárja vagy korlátozza a követelés behajtásával kapcsolatos költségek megfizetésére vonatkozó kötelezettséget. Ha a késedelmi kamatot kizáró, illetve a behajtási költség megfizetésére vonatkozó kötelezettséget kizáró vagy korlátozó kikötés általános szerződési feltétel, a semmisség megállapítására a 292/B. § (4)–(6) bekezdésben foglaltakat alkalmazni kell.”

(4) A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény a 301/A. §-t követően a következő 301/B. §-sal egészül ki:

„301/B. § (1) A hatóság fogyasztónak és hatóságnak nem minősülő személlyel kötött szerződése esetén a késedelmi kamatra vonatkozó általános szabályokat az e §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A késedelmi kamat mértéke a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat – ha a pénztartozást idegen pénznemben kell teljesíteni, az adott pénznemre a kibocsátó jegybank által meghatározott alapkamat, ennek hiányában a pénzüpi kamat – nyolc százalékponttal növelt értéke. A kamat számításakor a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat irányadó az adott naptári félév teljes idejére. A késedelmi kamatot kizáró szerződési feltétel semmis, kivéve, ha a kötelezett késedelme esetére kötbér fizetésére köteles.

(3) Ha a kötelezett késedelembe esik, köteles a jogosultnak a követelése behajtásával kapcsolatos költségei fedezésére negyven eurónak a Magyar Nemzeti Bank késedelmi kamatfizetési kötelezettség kezdőnapján érvényes hivatalos deviza-középárfolyama szerint megfelelő forintösszeget megfizetni. E kötelezettség teljesítése nem mentesít a késedelem egyéb jogkövetkezményei alól; a kártérítésbe azonban a behajtási költségátalány összege beszámít. Az e bekezdésben foglaltaktól eltérő kikötés semmis.

(4) A késedelmi kamat mértékét a (2) bekezdésben foglaltaktól eltérően, a késedelmi kamat esedékességét a 292/B. § (1)–(2) bekezdésében meghatározott fizetési határidőt követő naptól eltérően a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a jogosult hátrányára megállapító szerződési kikötés, valamint a késedelmi kamatot kizáró, illetve a behajtási költséget kizáró vagy korlátozó szerződési kikötés semmis. Ha a jogosult gazdálkodó szervezet, a semmisség megállapítását a külön jogszabályban meghatározott szervezet is kérheti.

(5) A hatóság és gazdálkodó szervezet közötti szerződés részévé általános szerződési feltételként váló, a késedelmi kamat mértékét, esedékességét a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a jogosult gazdálkodó szervezet hátrányára megállapító szerződési kikötés, valamint a késedelmi kamatot kizáró, illetve a behajtási költséget kizáró vagy korlátozó szerződési kikötés semmisségének megállapítását a külön jogszabályban meghatározott szervezet is kérheti. A kérelem alaposága esetén a bíróság a kikötés semmisségét a kikötés alkalmazójával szerződő valamennyi félre kiterjedő hatállyal megállapítja. A semmisség megállapítása nem érinti azokat a szerződéseket, amelyeket már teljesítettek.

(6) A külön jogszabályban meghatározott szervezet kérheti továbbá az olyan, az (5) bekezdés szerinti általános szerződési feltétel tisztességtelenségének megállapítását, amelyet szerződéskötések céljából határoztak meg és tettek nyilvánosan megismerhetővé, akkor is, ha az érintett feltétel még nem került alkalmazásra. A bíróság a sérelmes általános szerződési feltétel tisztességtelenségének megállapítása esetén eltiltja a nyilvánosságra hozót a feltétel alkalmazásától.

(7) Az (5) és a (6) bekezdés szerinti eljárásban a bíróság az igény érvényesítőjének kérelmére elrendeli, hogy a szerződési feltétel alkalmazója, nyilvánosságra hozója, illetve alkalmazásra ajánlója saját költségére gondoskodik a szerződési feltétel tisztességtelenségének megállapítására vonatkozó közlemény közzétételéről. A közlemény szövegéről és a közzététel módjáról a bíróság határoz. A közleménynek tartalmaznia kell az

érintett szerződési feltétel pontos meghatározását, tisztességtelenségének megállapítását, valamint az e jellegét alátámasztó érveket.”

(5) A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 405. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A megrendelő köteles a munkát a vállalkozó értesítésében megjelölt időpontra kitűzött átadás-átvételi eljárás során megvizsgálni és a vizsgálat alapján felfedezett hiányokat, hibákat, a hibás munkarészekre eső költségvetési összegeket, valamint az érvényesíteni kívánt szavatossági igényeket jegyzőkönyvben rögzíteni. Ha a felek a szerződésben másként nem állapodnak meg, az átadás-átvétel időtartama legfeljebb harminc nap. Gazdálkodó szervezetek közötti szerződésben, illetve hatóság által megrendelőként gazdálkodó szervezettel kötött szerződésben az átadás-átvétel időtartamára vonatkozó rendelkezéstől a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a vállalkozó hátrányára eltérő szerződési feltételt a vállalkozó megtámadhatja.”

(6) A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 407/A. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az átadás-átvétel próbaüzemmel történik. Ha a felek a szerződésben másként nem állapodnak meg, a próbaüzem időtartama harminc nap. Gazdálkodó szervezetek közötti szerződésben, illetve hatóság által megrendelőként gazdálkodó szervezettel kötött szerződésben a próbaüzem időtartamára vonatkozó rendelkezéstől a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a vállalkozó hátrányára eltérő szerződési feltételt a vállalkozó megtámadhatja.”

(7) A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 685. § c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában:)

„c) gazdálkodó szervezet: az állami vállalat, az egyéb állami gazdálkodó szerv, a szövetkezet, a lakásszövetkezet, az európai szövetkezet, a gazdasági társaság, az európai részvénytársaság, az egyesülés, az európai gazdasági egyesülés, az európai területi együttműködési csoportosulás, az egyes jogi személyek vállalata, a leányvállalat, a vízgazdálkodási társulat, az erdőbirtokossági társulat, a végrehajtói iroda, az egyéni cég, továbbá az egyéni vállalkozó. Az állam, a helyi önkormányzat, a költségvetési szerv, az egyesület, a köztestület, valamint az alapítvány gazdálkodó tevékenységével összefüggő polgári jogi kapcsolataira is a gazdálkodó szervezetre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni, kivéve, ha a törvény e jogi személyekre eltérő rendelkezést tartalmaz; a 292/A-292/B. §, 301/A-301/B. §, 405. § (1) bekezdés, valamint a 407/A. § (1) bekezdés tekintetében nem minősül gazdálkodó szervezetnek az, aki a közbeszerzésekről szóló törvény értelmében ajánlatkérő (hatóság).”

(8) A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 685. §-a a következő f) ponttal egészül ki:

(E törvény alkalmazásában:)

„f) hatóság: a közbeszerzésekről szóló törvény szerinti ajánlatkérő, akkor is, ha közbeszerzési eljárás lefolytatására nem köteles.”

(9) A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 688. § c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:)

„c) az Európai Parlament és a Tanács 2011/7/EU irányelve (2011. február 16.) a kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről; a törvény 209. § (2) bekezdése, 209/A. § (1) bekezdése, 236. § (2) bekezdés c) pontja, 292/A-292/B. §-a, 298. § a) pontja, 301/A-301/B. §-a, 368. § (1) bekezdése, 405. § (1) bekezdése, 407/A. § (1) bekezdése és 685. § f) pontja;”

(10) A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény

a) 232. § (3) bekezdésében a „félét megelőző utolsó napon” szövegrész helyébe a „félév első napján” szöveg,

b) 236. § (2) bekezdés c) pontjában a „[209/A. § (1) bekezdés, 301/A. § (4) bekezdés]” szövegrész helyébe a „[209/A. § (1) bekezdés, 292/A. § (4) bekezdés, 301/A. § (4) bekezdés, 405. § (1) bekezdés és 407/A. § (1) bekezdés]” szöveg,

c) 298. § a) pontjában a „ha a szerződésben megállapított” szövegrész helyébe a „ha a szerződésben vagy jogszabályban meghatározott,” szöveg,

d) 301. § (1) bekezdésében a „félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal” szövegrész helyébe a „félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal – ha a pénztartozást idegen pénznemben kell teljesíteni, az adott pénznemre a kibocsátó jegybank által meghatározott alapkamattal, ennek hiányában a pénzügyi kamattal –” szöveg,

e) 301. § (3) bekezdésében a „félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat egyharmadával megegyező mértékű kamatot, de összességében legalább az (1) bekezdésben meghatározott kamatot köteles megfizetni” szövegrész helyébe a „félév első napján érvényes jegybanki alapkamat – ha a pénztartozást idegen pénznemben kell teljesíteni, az adott pénznemre a kibocsátó jegybank által meghatározott alapkamat, ennek hiányában a pénzügyi kamat – egyharmadával megegyező késedelmi kamatot, de összesen legalább az (1) bekezdésben meghatározott kamatot köteles fizetni” szöveg

lép.

15. §

(1) A Polgári Törvénykönyv módosításáról és egységes szövegéről szóló 1977. évi IV. törvény hatálybalépéséről és végrehajtásáról szóló 1978. évi 2. törvényerejű rendelet 5/D. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Ptk. 292/A. § (4)–(7) bekezdése, 292/B. § (3)–(6) bekezdése, 301/A. § (5)–(9) bekezdése, valamint a 301/B. § (4)–(7) bekezdése szerinti eljárás kezdeményezésére jogosult a kis- és középvállalkozások érdekeinek képviselőjét ellátó civil szervezet.”

(2) Hatályát veszti a Polgári Törvénykönyv módosításáról és egységes szövegről szóló 1977. évi IV. törvény hatálybalépéséről és végrehajtásáról szóló 1978. évi 2. törvényerejű rendelet 5/D. § (2) bekezdése.

16. §

(1) A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 39. § (1) bekezdés *e*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A rendőr magánlakásba bebocsátás vagy hatósági határozat nélkül nem léphet be, illetve nem hatolhat be, kivéve)

„*e*) végrehajtási eljárás lefolytatása, illetve az építmények tervezésével és kivitelezésével kapcsolatos egyes viták rendezésében közreműködő szervezetről szóló törvényben meghatározott szakértői vizsgálat biztonságos és eredményes végrehajtásának biztosítása céljából, ha az abban való közreműködés – jogszabály alapján – a rendőrség számára kötelező;”

(2) A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 101. § (2) bekezdés *a*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Felhatalmazást kap a miniszter, hogy)

„*a*) az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével kiadott rendeletben állapítsa meg

aa) az elővezetés és a kísérés végrehajtásával kapcsolatban felmerült költségek mértékét, valamint megtérítésének részletes szabályait, továbbá

ab) az építmények tervezésével és kivitelezésével kapcsolatos egyes viták rendezésében közreműködő szervezetről szóló törvényben meghatározott szakértői vizsgálat biztonságos és eredményes végrehajtásának biztosítása céljából történő rendőri közreműködés nyomán felmerült költségek mértékét, valamint megtérítésének részletes szabályait;”

17. §

(1) A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 186. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A bíróság a biztosítási intézkedést – 400 millió forintot meg nem haladó összegben – az (1) bekezdés alapján elrendeli, ha a követelés a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv szakvéleményére alapított perben hozott ítéletnek a tervezési, építési, kivitelezési szerződés teljesítéséből eredő díjkövetelés megfizetésére kötelező részén alapul, amely ítélet a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv szakvéleményében meghatározott összeget (részben, vagy egészben) mint pénzbeli marasztalást tartalmazza.”

(2) A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 187. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A (2) bekezdésben meghatározott bíróság biztosítási intézkedést rendel el – 400 millió forintot meg nem haladó összegben – az olyan követelés érdekében, amely iránt belföldi bíróságnál a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv szakvéleményére alapított pert

indítottak, illetve viszontkeresetet érvényesítettek, és a tervezési, építési, kivitelezési szerződés teljesítéséből eredő díjkövetelés megfizetésére vonatkozó követelés a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv szakvéleményén alapul.”

18. §

(1) A gazdasági kamarákról szóló 1999. évi CXXI. törvény 9. §-a a következő f) ponttal egészül ki:

(A gazdasági kamarák a gazdaság fejlesztésével összefüggésben)

„f) külön jogszabály rendelkezései szerint biztosítják a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv működésének feltételeit.”

(2) A gazdasági kamarákról szóló 1999. évi CXXI. törvény 12. § (1) bekezdése a következő k) ponttal egészül ki:

(Az országos gazdasági kamara látja el a következő feladatokat:)

„k) külön jogszabály szerint - területi szervein keresztül - gondoskodik a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv működtetésének biztosításáról.”

19. §

Az igazságügyi szakértői tevékenységről szóló 2005. évi XLVII. törvény 2. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Igazságügyi szakértői tevékenységet – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – az erre feljogosított

- a) természetes személy (a továbbiakban: igazságügyi szakértő),*
- b) cégjegyzékbe bejegyzett gazdasági társaság (a továbbiakban: társaság),* valamint a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerinti szabad szolgáltatásnyújtás jogával rendelkező vállalkozás (a továbbiakban: vállalkozás),
- c) e célra létesített igazságügyi szakértői intézmény,*
- d) igazságügyi szakértői testület,*
- e) külön jogszabályban feljogosított állami szerv, intézmény, szervezet (a továbbiakban együtt: szervezet),*
- f) külön törvény szerinti Teljesítésigazolási Szakértői Szerv*

(a továbbiakban az *a)–f)* pont e törvény alkalmazásában együtt: szakértő) végezhet.”

20. §

A fizetési meghagyásos eljárásról szóló 2009. évi L. törvény 3. § (2) bekezdésében a „vagy a Pp. 127. §-ában meghatározott módon érvényesíthető” szövegrész helyébe a „vagy a

Pp. 127. §-ában meghatározott módon vagy a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv szakvéleményére alapított perben érvényesíthető” szöveg lép.

21. §

(1) A közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény 183. §-a a következő *l)* ponttal egészül ki:

(Ez a törvény)

„*l)* a kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről szóló 2011. február 16-i 2011/7/EU európai parlamenti és tanács irányelvnek”

(való megfelelést szolgálja.)

(2) A közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény

a) 127. § (4) bekezdés *b)* pontjában a „kamatra” szövegrész helyébe a „kamat esedékességére és mértékére” szöveg, az „a Ptk. 301/A. §-ának (2) és (3) bekezdésében” szövegrész helyébe az „a Ptk. 301/A. § (1) és (2) bekezdésében” szöveg,

b) 130. § (2) bekezdésében a „25 napnál hosszabb átadás-átvételi időtartamban” szövegrész helyébe a „25 napnál hosszabb, de legfeljebb 30 napos átadás-átvételi időtartamban” szöveg

lép.

22. §

A szakmaközi szervezetekről és az agrárpiaci szabályozás egyes kérdéseiről szóló 2012. évi CXXVIII. törvény 19. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„19. § (1) A termelő és feldolgozó, illetve felvásárló viszonylatában a mezőgazdasági és élelmiszeripari termék ellenértékének kifizetése az áru átvételétől számított harminc napot nem haladhatja meg, amennyiben a helyesen kiállított számla a feldolgozó, illetve felvásárló részére az átvételt követő tizenöt napon belül átadásra kerül. Ha a termelő a helyesen kiállított számlát az átvételt követő tizenöt napon túl bocsátja a feldolgozó, illetve felvásárló rendelkezésére, a termék ellenértékét a helyesen kiállított számla kézhezvételétől számított tizenöt napon belül kell kifizetni. A mezőgazdasági és élelmiszeripari termék ellenértékének kifizetésére egyebekben a Polgári Törvénykönyvnek a pénztartozás teljesítésére vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) Amennyiben az (1) bekezdésben meghatározott határidőn belül a fizetési teljesítésre nem kerül sor, a fizetésre kötelezett köteles a termék ellenértékét a Polgári Törvénykönyvben meghatározott késedelmi kamattal, de összességében legalább a jegybanki alapkamat kétszeresével növelt kamattal megfizetni.

(3) A termelő és a feldolgozó, illetve a felvásárló közötti mezőgazdasági és élelmiszeripari termék átruházására irányuló szerződésnek tartalmaznia kell a fizetésre

kötelezett késedelmes teljesítése esetére a fizetésre kötelezettnek a pénzforgalmi szolgáltatója részére adott,

- a) a termék ellenértékére és
- b) a termék ellenértéke után fizetendő késedelmi kamatra

vonatkozó beszedési megbízás teljesítésére irányuló hozzájárulását, felhatalmazó nyilatkozatát.”

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A) Az építmények tervezésével és kivitelezésével kapcsolatos egyes viták rendezésében közreműködő szervezet, és egyes törvényeknek az építésügyi lánctartozások megakadályozásával összefüggő módosítása

A lánctartozások a beruházások leállításán és a versenyképesség romlásán keresztül a mikro-kis- és középvállalkozások létét, valamint makroszinten a foglalkoztatási mutatókat fenyegeti. A folyamat megállítása, illetve jövőbeni újratermelődésének megakadályozása ma már nemzetgazdasági kérdés. A vállalkozások pénzügyi stabilitása érdekében létrehozandó egy olyan szakértői szerv, amely a szerződésből eredő teljesítések után járó ellenszolgáltatás polgári jogi eszközökkel történő kikényszerítését gyorsítja meg.

A Javaslát alapján felállításra kerül a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv (a továbbiakban: TSZSZ), amely az érintett fél kérelmére és megbízásából, kizárólag a tervezési, építési, kivitelezési feladatok teljesítéséhez kapcsolódó szakkérdéseket vizsgálja. Változatlanul a bírósági eljárásban kerül sor a felperes és alperes által előterjesztett indítványok alapján a tényállás megállapítására (bizonyításra) és a vitában való döntésre. A per során a szabad bizonyítás elve érvényesül, hiszen a bíróság a felek előadása és indítványai alapján további bizonyítást vehet fel, így többek között szakértői bizonyítást is elrendelhet. A fél által a peres iratokhoz csatolt TSZSZ szakvélemény rendeltetése, hogy a perben felmerülő szakkérdésben már rendelkezésre álljon egy olyan szakvélemény, amelyre a bíróság ítéletét alapíthatja. Emellett is érvényesül azonban – és ez igen hangsúlyos célja a Javaslátnak – a TSZSZ vélemény peres eljárási cselekmények számát csökkentő vagy permegelőző hatása, hiszen jóval nagyobb az esélye annak, hogy a felek között legalább a teljesítés ténykérdéseit illetően egyetértés alakulhat ki és emiatt további bizonyítás nem szükséges, de akár annak is, hogy a felek a szakvélemény (és jogkövetkezmenyei) ismeretében per nélkül rendezik a köztük fennálló vitás kérdéseket.

A TSZSZ eljárása akkor is kérhető a vállalkozó vagy a megrendelő által, ha a szerződést biztosító mellékkötelezettség érvényesítését a kötelezett jogosulatlannak véli. Ilyenkor a TSZSZ véleménye a szerződést biztosító mellékkötelezettség nyújtójának ad felvilágosítást arról, hogy a mellékkötelezettség érvényesítése vélt vagy valós okok alapján történik. A gyakorlatban az építési ágazatban kötött szerződések biztosítékeként jellemzően a bankgarancia intézménye szolgál. A törvény hatálya azonban – a szerződést biztosító mellékkötelezettség jellegéhez igazodva – kiterjed egyéb, a Ptk. XXIII. fejezetében foglalt szerződést biztosító mellékkötelezettségekre is, annak érdekében, hogy a jogalkotó megakadályozza a – bankgarancián kívüli – egyéb szerződést biztosító mellékkötelezettségek visszaélészerű alkalmazását.

A TSZSZ igénybevételenek lehetséges következményei összegezve:

A felperes – mielőtt bírósághoz fordul – a TSZSZ szakvéleményét kéri. A felperes beperli alperest, mert munkája nem került (részben, vagy egészben) kifizetésre; ezt alátámasztja a TSZSZ szakvéleményével, így a bírósági eljárásban az alábbi lehetőségek állnak fenn:

1. Ha a kérelmező rendelkezik biztosítással, garanciával vagy bírósági letétbe helyezi a kérdéses összeget, akkor a bíróság ideiglenes intézkedésként elrendeli, hogy a másik fél az adott összeget fizesse meg felperesnek.

1.1. Ha a bíróság jogerősen a kérelmező javára ítélt, az ideiglenes intézkedés alapján a kérelmező részére megfizetett összeg nála marad.

1.2. Ha a bíróság jogerősen a másik fél javára ítélt, az ideiglenes intézkedés alapján a kérelmező részére megfizetett összeg (részben vagy egészben) a másik félnek visszajár. A kérelmező vagy önkéntesen teljesít vagy ennek hiányában a biztosítás, garancia lép életbe, illetve a letét kiutalására kerül sor.

2. Ha a kérelmező nem rendelkezik biztosítással, garanciával, letétre sem kerül sor, akkor a bíróság biztosítási intézkedést rendel el a későbbi esetleges behajtás fedezetének biztosítására; a biztosítási intézkedés foganatosítása a bírósági végrehajtó feladata.

2.1. Ha az elsőfokú bíróság a kérelmező javára ítélt, az ítélet végrehajtása – előzetes végrehajthatóság alapján – kérhető, melynek eredményességét a korábbi biztosítási intézkedés segíti elő (a behajtott összegek kifizethetők a kérelmező részére, a biztosítási intézkedéssel már lefoglalt egyéb vagyontárgyakra pedig végrehajtást lehet vezetni).

2.1.1. Ha az elsőfokú bíróság döntése válik jogerőssé, a végrehajtás alapján a kérelmező részére megfizetett (behajtott) összeg nála marad.

2.1.2. Ha a bíróság jogerősen a kérelmező keresetét (részben vagy egészben) elutasítja, a végrehajtás alapján a részére megfizetett vagy behajtott összeg (részben vagy egészben) a másik félnek visszajár.

2.2. Ha az elsőfokú bíróság a másik fél javára ítélt, akkor a biztosítási intézkedést a bíróság megszüntetni, a biztosított összeget és vagyontárgyakat fel kell oldani a biztosítási végrehajtás alól.

B) A késedelmes fizetésekkel összefüggő jogharmonizációs célú törvénymódosítások

1. A kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről szóló 2011. február 16-i 2011/7/EU európai parlamenti és a tanácsi irányelv (a továbbiakban: irányelv) hatálya a gazdasági szereplők közötti kereskedelmi ügyletekre terjed ki.

Az irányelv szerint kereskedelmi ügylet a vállalkozások, illetve a vállalkozások és hatóságok között lebonyolított minden olyan szerződéses ügylet, amelynek tárgya fizetés ellenében áru adásvétele vagy szolgáltatás nyújtása. Míg tehát az irányelv értelmében a vállalkozások egymás közötti szerződéses jogviszonyában a jogosult és a kötelezett is vállalkozás, addig a hatóság és a vállalkozás közötti kereskedelmi ügylet (szerződés) esetén a pénztartozás tekintetében a vállalkozás csak jogosult, a hatóság pedig csak kötelezett pozícióban szerepelhet. Az irányelv sem a hatóságok egymás közötti szerződéses viszonyát, sem a hatóságoknak a vállalkozásnak és hatóságnak sem minősülő jogalanyokkal (ún. magánszemélyek) való szerződéses kapcsolatát, illetve a magánszemélyek egymás közötti szerződéses kapcsolatát nem szabályozza, ahogyan nem tartoznak az irányelv hatálya alá a fogyasztói szerződések sem. [irányelv 1. és 2. cikk]

Gazdasági szereplők alatt az irányelv a vállalkozásokat, valamint a 2004/17/EK irányelv 2. cikk (1) bekezdésének a) pontjára és a 2004/18/EK irányelv 1. cikk (9) bekezdésére utalással meghatározott ún. hatóságot is érti. Mindezek alapján hatóság az utaló szabályban meghatározott irányelvek szerinti bármely ajánlatkérő szerv, függetlenül az általa megkötött szerződés tárgyától vagy értékétől. Hatóságnak tekinthetők tehát a közhatalom gyakorlására jogosult jogi személyek (pl. az állam, a területi vagy a helyi önkormányzatok, az utóbbiak társulásai, a költségvetési szervek), valamint a közjogi jellegű szabályok hatálya alá eső, nagyobb részt az állam, illetve a területi vagy helyi önkormányzatok, az utóbbiak társulásai, a költségvetési szervek által finanszírozott, kifejezetten közérdek megvalósítását szolgáló jogi személyek (ún. közjogi intézmények; közintézmények és közvállalkozások) is, függetlenül attól, hogy ténylegesen közbeszerzési eljárás lefolytatására kötelezettek-e az adott szerződés megkötése tekintetében. [2. cikk 2. pont]

Az irányelv értelmében vállalkozás a hatóságnak nem minősülő, önálló gazdasági vagy szakmai tevékenységet folytató szervezet, függetlenül attól, hogy az adott tevékenységet egy vagy több személy végzi-e. [2. cikk 3. pont]

Az irányelv szerint a vállalkozások egymás közötti szerződéses viszonyában, valamint a pénzbeli ellenszolgáltatásra szerződés alapján kötelezett hatóság és a hitelező vállalkozás viszonyában a szolgáltatásért járó pénzbeli ellenszolgáltatás határidőn túli kifizetése esetén a hitelező késedelmi kamatra jogosult. Főszabály szerint a késedelmi kamat számításának kezdeti időpontja – mind vállalkozások egymás közötti viszonyában, mind a hatóság és a vállalkozás viszonyában – a szerződés szerinti pénzbeli ellenszolgáltatás teljesítési határidejének (eredménytelen) lejártát követő nap.

Ilyen határidő hiányában a vállalkozások egymás közötti szerződéses kapcsolatában késedelmi kamat, az irányelv kiegészítő szabálya alapján, a másik fél számlaadásától vagy áru-, illetve szolgáltatásnyújtásától számított 31. naptól jár. [3. cikk (3) bekezdés b) pont]

Az irányelv a hatóságok vonatkozásában nem a késedelmi kamat esedékességének, hanem a pénzbeli ellenszolgáltatás esedékességének a határidejét határozza meg. A hatóságok tekintetében a késedelmi kamatfizetési kötelezettség tehát minden esetben kezdetét veszi a hatóságnak a pénzbeli ellenszolgáltatás nyújtására vonatkozó kötelezettségszegését követő napon.

A hatóság a pénzbeli ellenszolgáltatás megfizetésére főszabályként a hitelező számlájának kézhezvételétől, vagy az általa szolgáltatott áru átvételétől számított 30 napon belül köteles [4. cikk (3) bekezdés], kivéve, ha a szerződő felek kifejezetten másban állapodtak meg és ez a kikötés a szerződés egyedi jellege vagy sajátossága miatt tényszerűen indokolt volt. A tagállami jogszabályok azonban ebben a kivételi körben sem biztosíthatnak jogot a szerződő feleknek arra, hogy a 60 naptári napot meghaladó kifizetési határidőre vonatkozóan érvényesen (végrehajthatóan) szerződésben megállapodjanak. [4. cikk (6) bekezdés]

Az irányelv 4. cikk (4) bekezdése értelmében a 4. cikk (3) bekezdésében főszabályként előírt 30 napos fizetési határidőt a tagállamok – külön notifikációs kötelezettség mellett – legfeljebb 60 napra meghosszabbíthatják a következő hatóságok számára:

a) az az ipari vagy kereskedelmi jellegű (áru)szolgáltatási szektorban működő, gazdasági tevékenységet folytató hatóságok, amelyekre a 2006/111/EK bizottsági irányelvben meghatározott átláthatósági követelmények vonatkoznak, valamint

b) azok az egészségügyi szolgáltatást nyújtó közintézmények, amelyeket e célból megfelelően elismertek.

Mind a vállalkozások közötti, mind a hatóságok és a vállalkozások közötti szerződések esetében a késedelmi kamat a mindenkori referencia-kamatláb – Magyarországon ez a jegybanki alapkamat – 8 százalékponttal növelt összege. A referencia-kamatláb az érintett év első félévében az adott év január 1-jén, az érintett év második félévében az adott év július 1-jén érvényes kamatláb. [2. cikk 6–7. pont; 3. cikk (2) bekezdés; 4. cikk (2) bekezdés]

Az irányelv nem akadályozza meg a szerződő feleket az alkalmazandó nemzeti jog által megengedett fizetési ütemezés meghatározásában, így részletfizetés kikötésében sem. Ebben az esetben a részletfizetés esedékességére, késedelmes teljesítésére kell megfelelően alkalmazni az irányelvet, illetve az azt átültető, alkalmazandó tagállami szabályozást. [5. cikk]

Az irányelv értelmében a tagállamok kötelesek biztosítani azt is, hogy amennyiben a vállalkozások egymás közötti, illetve a hatóság és vállalkozás közötti szerződéses ügyletekben késedelmi kamat fizetése válik esedékessé, a hitelező a pénztartozás és a késedelmi kamat megfizetésén túl legalább 40 euró értékű behajtási költséget is követelhessen. A legalább 40 eurónyi behajtási költség olyan átalányösszeg, amelyen felül a hitelező jogosult az ezt meghaladó összegű behajtási költségét is érvényesíteni. [6. cikk]

Az irányelv mind a vállalkozások közötti, mind a hatóság és vállalkozás közötti kereskedelmi ügyletek esetén megkívánja, hogy a tagállamok rendelkezzenek arról, hogy a szerződéses vagy a gyakorlatban alkalmazott, a fizetési hatánapra vagy határidőre, a késedelmi kamatlábra vagy a behajtási költségek megtérítésére vonatkozó feltétel ne legyen végrehajtható, vagy arra hivatkozással kártérítési igényt lehessen támasztani, amennyiben ez a hitelező számára súlyosan hátrányos. Az irányelv értelmében annak megállapításakor, hogy valamely szerződéses feltétel vagy gyakorlat súlyosan hátrányos-e a hitelező számára, minden körülményt figyelembe kell venni, így különösen:

- a) a helyes kereskedelmi gyakorlattól való nagymértékű eltérést, amely ellentétes a jóhiszeműség és a tisztességes kereskedés elvével;
- b) a termék vagy a szolgáltatás jellegét; és
- c) olyan objektív ok fennállását, amely miatt az adós eltért a késedelmes fizetés esetén alkalmazott törvényes kamatlábtól, az irányelv által előírt fizetési határidőtől vagy a behajtási költség fedezeteként szolgáló 40 eurónyi átalányösszegtől. [7. cikk (1) bekezdés]

Emellett az irányelv kifejezetten vélelmezi, hogy a késedelmi kamatot kizáró valamely szerződéses feltétel vagy gyakorlat, továbbá a behajtási költségek legalább 40 eurónyi átalányösszeggént való megtérítését kizáró valamely szerződéses feltétel vagy gyakorlat súlyosan hátrányosnak minősül. [7. cikk (2) és (3) bekezdés]

Az irányelv előírja, hogy a tagállamok biztosítsák, hogy a hitelezők és versenytársak érdekében megfelelő és hatékony eszközök álljanak rendelkezésre annak érdekében, hogy megakadályozzák az irányelv értelmében súlyosan hátrányos szerződéses feltételek és gyakorlatok további alkalmazását. Kifejezetten ilyen eszköznek tekinti az irányelv a közérdekű igényérvényesítés biztosítását is. A közérdekű igényérvényesítés keretében az érdekképviselői szervezetként hivatalosan elismert és a vállalkozások jogos érdekeit képviselő szervezetek számára az alkalmazandó nemzeti jognak lehetővé kell tennie, hogy e szervezetek keresetet indíthassanak a bíróság vagy a hatáskörrel rendelkező közigazgatási hatóságok előtt azon az alapon, hogy a szerződési feltételek vagy a gyakorlatok az irányelv

értelmében súlyosan hátrányosak, és így megfelelő és hatékony eszközöket alkalmazhassanak azok további alkalmazásának megakadályozására. [7. cikk (4) és (5) bekezdés]

A tagállamok az irányelv értelmében biztosítják, hogy a nemzeti joguk lehetővé teszi a szerződő felek számára tulajdonjog fenntartásának kikötését, amennyiben az áru teljesítése előtt a szerződő felek ebben kifejezetten megállapodtak. A tulajdonjog-fenntartás az áru ellenértékének teljes kiegyenlítéséig köthető ki. [9. cikk]

A tagállamok számára előírt kötelezettség az is, hogy biztosítsák, hogy nem vitatott tartozás vagy eljárás esetén a hitelező keresetlevelének (kérelmének) a bíróságnál (a hatáskörrel rendelkező hatóságnál) történő benyújtásától számított 90 naptári napon belül, akár gyorsított eljárás keretében is érvényt lehessen szerezni, a tartozás behajtását végrehajtási jogcím megszerzésével el lehessen érní.

2. A késedelmi kamat fizetése, annak esedékessége és mértéke a hatályos magyar jogszabályok értelmében ugyan már most is rendezett, azonban a vállalkozások (gazdálkodó szervezetek) egymás közötti szerződéses kapcsolatainak vonatkozásában a jogalkotó e kérdéseket a 2011/7/EU irányelv által hatályon kívül helyezett azonos tárgyú irányelv, a kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről szóló 2000. június 29-i 2000/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv rendelkezéseinek megfelelően szabályozta. Az új irányelv a jogelőd irányelvhez képest néhány lényegi ponton eltér, így az új irányelv rendelkezéseinek való hazai megfelelés a vonatkozó magyar jogszabályok módosítását is szükségessé teszi.

2.1. Az új irányelv által eredményezett változás a vállalkozások egymás közötti szerződéses viszonyában a következő:

a) a késedelmi kamat mértéke növekszik: az a referencia-kamatlábnek nem 7 (hét), hanem 8 (nyolc) százalékponttal növelt összege lesz [pl. ha a késedelem szempontjából releváns referencia-kamatláb – Magyarországon ez a jegybanki alapkamat – 5%-os, akkor 2013. március 16-tól már nem 12% (5%+7%), hanem 13% (5%+8%) lesz a késedelmi kamat mértéke];

b) módosul a kamatszámítás szempontjából alkalmazandó referencia-kamatláb fogalma (az irányadó, kiindulópontként szolgáló kamatláb most már nem a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes referencia-kamatláb, hanem a késedelemmel érintett év első félévében az adott év január 1-jén érvényes referencia-kamatláb, illetve ha a késedelem az adott év második félévét érinti, az adott év július 1-jén érvényes referencia-kamatláb);

c) a késedelmes teljesítés esetén az adós legalább 40 eurónyi költségterítés megfizetésére is köteles lesz a hitelező számára a hitelező behajtási költségeinek fedezeteként. Az irányelv értelmében a 40 euró egy minimumátalányt jelent, amely a hitelezőnek az adós késedelme esetén mindenképpen jár, akkor is, ha késedelmét az adós kimentí, illetve, ha a hitelezőnek behajtási költsége egyáltalán nem merült fel; az ezt meghaladó költségét a hitelező viszont csak a költség meglétének és mértékének bizonyítása mellett követelheti.

2.2. Az irányelvnek való megfelelés a szerződésből eredő hatósági pénztartozások vállalkozásoknak való megfizetése vonatkozásában jelentősnek tekinthető szabálmódosulással jár:

a) a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: hatályos Ptk.) szerint:

a/1.) a hatóság irányelvi fogalmának a hatályos Ptk. gazdálkodó szervezet fogalma által lefedett személyi köre tekintetében, a hatóságnak nem minősülő gazdálkodó szervezettel (vállalkozással) kötött szerződés alapján a szerződéses szolgáltatás hatóság általi késedelmes kifizetése esetén fizetendő késedelmi kamat mértéke megegyezik az irányadó jegybanki alapkamat hét százalékkal (az irányelv alapján helyesen: százalékponttal) emelt összegével; [vö. hatályos Ptk. 301/A. §, 685. § c) pont]

a/2.) míg a hatóságnak magánszemélyekkel szembeni szerződése alapján a pénztartozás hatóság általi késedelmes teljesítése esetén, továbbá az irányelv szerint hatóságnak nem minősülő, az államháztartási alrendszer mégis érintő szerződések esetén a késedelmi kamat mértéke legalább a jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamat;

- míg az irányelv alapján az a/1. pontban jelzett szerződésből eredő hatósági pénztartozások esetén a késedelmi kamat nem lehet majd kevesebb az irányadó referencia-kamat, azaz Magyarországon a jegybanki alapkamat nyolc százalékponttal növelt összegénél,

- addig az a/2. pontban foglalt személyi körre, szerződéses kapcsolataikra, pedig alkotmányosan nem volna elfogadható az a/1. pont alatt írt magasabb késedelmi kamat-mértéknél alacsonyabb, csupán a jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamat-minimum előírása;

b) a pénzbeli ellenszolgáltatás esedékessége pedig ezentúl a – közbeszerzési eljárás lefolytatását nem feltételező – szerződéses szolgáltatások kifizetése esetén sem haladhatja meg a hitelező számlája kézhezvételétől, illetve a szolgáltatás teljesítésétől számított 30, illetve 60 naptári napot (kiemelendő, hogy a Kbt., a hatálya alá eső szerződések vonatkozásában, az e kifizetési határidőkre vonatkozó uniós követelményeket már 2012. január 1-jétől alkalmazni rendeli);

c) a hatóság szintén köteles lesz legalább 40 eurónyi behajtási költség – mint átalány – vállalkozásnak való megfizetésére;

d) a kamatszámítás szempontjából alkalmazandó referencia-kamatláb fogalma a hatóságok vonatkozásában megegyezik a vállalkozások egymás közötti viszonyára tekintettel előírt új referencia-kamatláb fogalommal.

3. Tekintettel arra, hogy az irányelv tárgyi hatálya alapvetően a magánjogi szabályozás homlokterébe esik és a vállalkozások egymás közötti szerződésai vonatkozásában a személyi hatály szempontjából sincs szükség a magánjog számára idegen jellegű, közjogi tartalmú szabályozásra, az irányelv ezen rendelkezései a mindenkori Polgári Törvénykönyvben átültethetőek, illetve azoknak a magánjogi kódex részben már kifejezett átültetés nélkül is megfelel. Magyarország az irányelvnek a vállalkozások egymás közötti szerződéses viszonyára vonatkozó rendelkezéseit (a 2. cikk nagy részét, a 3. cikket, az 5–7. cikkeket és a 9. cikket) ezért a mindenkori Polgári Törvénykönyvben ülteti át. Az irányelvnek a vállalkozások viszonylatában az új Polgári Törvénykönyv (a továbbiakban: új Ptk.) hatályba lépéséig a hatályos Ptk. módosítása tesz eleget.

A hatályos Ptk. módosítására az új irányelv által eredményezett változások körében – az új Ptk. megoldásait is szem előtt tartva – kerül sor. Ennek megfelelően módosul a hatályos Ptk.-nak a pénztartozás teljesítésére, a gazdálkodó szervezetek közötti szerződés késedelmes teljesítése esetén fizetendő késedelmi kamatra, valamint a gazdálkodó szervezetnek nem minősülő jogalanyokra vonatkozóan is a késedelmi kamat számítása szempontjából irányadó jegybanki alapkamat meghatározására vonatkozó szabálya. [Ptk. módosított 232. § (3) bekezdése, 236. § (2) bekezdése, új 292/A. §-a, módosított 298. § a) pontja, 301. § (1)–(3) bekezdése és 685. § c) pontja]. A módosítás kiveszi továbbá az irányelv által lefedett

rendeletek vonatkozásában a gazdálkodó szervezet fogalma alól az irányelv értelmében hatóságnak minősülő gazdálkodó szervezeteket azzal, hogy azokra bevezeti a hatóság fogalmát [Ptk. 685. § új *f*) pontja].

Az irányelvnek az állami szféra – az irányelv fogalomhasználata szerinti „hatóság” – vállalkozások irányában fennálló szerződéses pénztartozásaira vonatkozó sajátos rendelkezéseit (4. cikk) egyrészt a hatályos Ptk.-ban [Ptk. új 292/B. §-a, 301/B. §-a, és új 685. § *f*) pontja] másrészt – a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződésekre figyelemmel – a közbeszerzésekről szóló törvényben (a továbbiakban: Kbt.) lehetséges átültetni. Azok az irányelvi rendelkezések (a 2. cikk egy része, az 5–7. cikkek, valamint a 9. cikk), amelyek a szerződés kötelezetti pozíciójában lévő hatóságokra – a vállalkozások egymás közötti szerződéses jogviszonyában kötelezetti pozícióban lévő vállalkozásokhoz hasonlóan – szintén vonatkoznak, általában nem igényelnek a Kbt.-ben külön átültetést.

Ezen kívül – nem jogharmonizációs kötelezettségből fakadóan, hanem a szabályozás egységesítése érdekében, alkotmányossági megfontolások alapján – a hatályos Ptk.-ban a vállalkozásokat a hatóságokkal szemben megillető szerződéses jogosultságokhoz hasonlóan rendezhetőek a hatóságnak a magánszemélyekkel szemben fennálló, szerződésből eredő fizetési kötelezettségei is, a hatályos Ptk. 301. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezésnek más tartalmú rendelkezéssel való felváltására is tekintettel.

A Kbt. módosítására az irányelv értelmében hatóságnak minősülő jogalanyok – a Kbt. 6. §-a szerinti ajánlatkérők – által a hatóságnak nem minősülő jogalanyokkal közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződések vonatkozásában kerül sor. E körben módosul a Kbt.-nek a késedelmi kamat törvényben meghatározott esedékességétől és mértékétől a hitelező hátrányára eltérő szerződési kikötés semmisségére vonatkozó rendelkezése. A pénztartozás teljesítésére vonatkozó határidő tekintetében módosításra nincs szükség, hiszen a Kbt. 130. § (3)–(4) bekezdése – hasonlóan a Kbt. 130. § (5)–(6) bekezdéséhez, valamint a 131. § (3) bekezdéséhez – már az új irányelvi szabályozásra tekintettel lévő rendelkezéseket tartalmaz, amely rendelkezések már 2012. január 1-jétől hatályosak. E speciális szabályok mellett a Kbt. 3. §-a értelmében a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződésekre továbbra is alkalmazni kell a Kbt. által eltérően nem, vagy nem kimerítően szabályozott esetekben a mindenkori Ptk. vonatkozó rendelkezéseit.

Az irányelv további cikkei vagy nem igényelnek átültetést, vagy azoknak a hatályos magyar szabályozás már eleve megfelel.

Magyarország élni kíván az irányelv 12. cikkének (4) bekezdésében szereplő azon opcionális rendelkezés nyújtotta lehetőséggel, hogy a 2011/7/EU irányelv szabályait csak felmenő rendszerben, azaz 2013. március 16-tól megkötött szerződések esetén kelljen alkalmazni. Erre figyelemmel az ezen időpontot megelőzően megkötött, illetve a pénztartozás és a késedelmi kamat tekintetében 2013. március 15. napját követően nem módosított szerződésekre a 2011/7/EU irányelv által hatályon kívül helyezett „jogelőd irányelv”, a 2000/35/EK irányelv rendelkezései és az ennek megfelelő – jelenleg is hatályos – magyar jogszabályi rendelkezések maradnak majd irányadóak.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1–2. §-hoz

A TSZSZ az a szakértői szerv, amely a Javaslat szerinti szakkérdésekben szakértői véleményt ad a fél kérelme alapján. A TSZSZ a tervezési, építési, kivitelezési szerződés teljesítéséből eredő kérdésekben a megrendelő, a kivitelező, vagy az alvállalkozó megbízására ad szakvéleményt. Ez történhet akkor is, ha a teljesítés igazolás kiadása nem történt meg, vagy a kiadás vitás, de akkor is, ha a teljesítés igazolás kiadásra került, de annak alapján a kifizetés nem történt meg. A TSZSZ megbízás alapján ad szakvéleményt, a peres, nempertes és hatósági eljárásban, illetve büntető és szabálysértési eljárásban nem rendelhető ki, kivéve a TSZSZ szakvéleményére alapított pert, ahol lehetséges a szakvélemény kiegészítése, azzal kapcsolatban kérdések feltétele, vagy a szakértői tanács elnökének személyes meghallgatása.

A törvény tárgyi hatálya az alábbiakra tekintettel került mind a tervezési, mind az építési és kivitelezési munkákra kiterjedően meghatározásra:

Nem csak a kivitelezési munkáknál, hanem a tervezési szerződések teljesítésénél is tapasztalható a kifizetések elmaradása, amely a vállalkozások pénzügyi ellehetetlenüléséhez vezet.

Annak ellenére, hogy a tervezési szerződés jellegében (kevésbé konkrét követelményeket határoz meg) eltér a kivitelezési szerződéstől, a tervezési szerződésben is vannak olyan konkrét elemek, melynek teljesülését a TSZSZ vizsgálni képes (pl. a szükséges műszaki paramétereket a terv tartalmazza-e, a megvalósíthatóságnak megfelel-e).

A tervezési szerződés sajátos jellegéből adódóan eltérő szakértői tevékenység követelményeit végrehajtási rendeletben szükséges pontosítani.

A TSZSZ eljárása abban az esetben is kérhető a vállalkozó vagy a megrendelő által, ha a szerződést biztosító mellékkötelezettség teljesítését a kötelezett jogosulatlanak véli. Ilyen mellékkötelezettség lehet a bankgarancia, a kezesség és a zálogjog. A szerződést biztosító mellékkötelezettségek közül jelenleg a bankgarancia alkalmazása a legelterjedtebb, ugyanakkor amennyiben kizárólag erre terjedne ki a szabályozás hatálya, úgy az a többi mellékkötelezettség visszaélészerű alkalmazásához vezethetne. A Ptk. XXIII. fejezetében foglalt mellékkötelezettségek közül a fent nevezettek alkalmasak tervezési, építési és kivitelezési szerződések biztosítékaként, illetve ezek tekintetében történő szabályozás alkalmas a Javaslat által célzott joghatás kiváltására (az építési vállalkozások akkor érvényesíthetik a mellékkötelezettségben foglaltakat, amennyiben amögött valós indokok állnak, pl. készfizető kezessel szemben ne legyen lehetőség követelés rosszhiszemű érvényesítésére).

A Javaslatban nem szabályozott kérdésekben a TSZSZ, valamint tagjának a jogaira és kötelezettségeire az igazságügyi szakértői tevékenységről szóló 2005. évi XLVII. törvény (Szaktv.) rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell, hiszen a tevékenység tartalmánál, az eljárók kötelmeinél fogva szakértői tevékenységről van szó. A TSZSZ a Magyarországon történő építési beruházások körében járhat el.

A TSZSZ-t a Javaslatban foglalt feltételek fennállása esetén közreműködési kötelezettség terheli. Ha a félnek a szakértői vélemény elkészítésére vonatkozó megbízás elfogadása iránti kérelme megfelel a Javaslatban (és a végrehajtására kiadandó rendeletekben) foglalt feltételeknek, a TSZSZ-nek a megbízást el kell fogadnia és teljesítenie kell, ellenkező esetben

a megbízást vissza kell utasítani és ennek tényéről – a visszautasítás okának megjelölésével – értesíteni kell a felet.

Szerződést biztosító mellékkötelezettség érvényesítéséhez kapcsolódó kérelem esetén a halasztó hatály bevezetése mellett a TSZSZ véleményének a biztosítékot nyújtó jogi vagy természetes személyhez történő megérkezéséig a biztosítékot nyújtónak nem kell teljesítenie.

A 3–5. §-hoz

A TSZSZ a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara mellett működik, vezetőjét és tagjait az igazságügyi szakértők közül az építésgazdaságért felelős miniszter az igazságügyért felelős miniszter egyetértésével nevezi ki. A TSZSZ nevében a szakvéleményt – saját szakmai felelőssége mellett – a TSZSZ három tagú szakértői tanácsa adja; a tanács tagjait a TSZSZ vezetője jelöli ki. A tanács tagjaira ugyanazok a kizáró okok vonatkoznak, mint a polgári eljárásban eljáró szakértőkre, és mind a TSZSZ vezetőjének, mind a tagoknak kötelezettségük az, hogy gondoskodjanak arról, hogy ne járjon el kizárt szakértő (az előbbi a kijelöléssel, az utóbbiak a kizárási okok bejelentésével).

A kijelöléskor a TSZSZ vezetője köteles gondoskodni arról, hogy az ügyben a kompetens, a szakértői vizsgálatot leggyorsabban, legeredményesebben elvégző szakértők járjanak el (praktikusan a vizsgálat helyszínéhez legközelebbi szakértők kijelölésére kerül sor). Ennek az a feltétele, hogy a TSZSZ az ország egész területén biztosítsa a szakértői feladatok ellátását. A tagok kinevezésével lényegében egy országos „szakértői hálózat” létrehozására kerül sor, amelyben a szakértők főszabály szerint egy körülhatárolt földrajzi területen (tipikusan megyében) történő eljárásra vállalkoznak, kivételes esetben (pl. kizárás, megfelelő szakértő hiánya stb.) pedig részt vesznek más megyékben szükséges vizsgálatok elvégzésében is.

A 6–8. §-hoz

A TSZSZ szakvéleményt ad ki az eljárást kezdeményező fél számára, ennek során vizsgálja a fél kérelmére a szerződést biztosító mellékkötelezettséget megalapozó szerződés teljesítését is. Kivonatot abban az esetben ad ki, ha a jogosult nem közvetlenül a kötelezettől, hanem egy harmadik személytől vagy szervezettől nyerhet kielégítést.

A TSZSZ szakvéleményét legfeljebb 30 napon belül készíti el, ami kivételes esetben (több időt igénylő vizsgálat, vagy elháríthatatlan akadály stb. miatt) 30 nappal meghosszabbítható. A határidő meghosszabbításáról nem az eljáró tanács, hanem a TSZSZ vezetője dönt, és erről értesíti az érintetteket.

A szakvélemény a következő kérdések tárgyában készül: a szerződés műszaki tartalma szerint a vállalkozót (alvállalkozót) terhelő tervezési és kivitelezési munkák leírása, e munkák közül a teljes bizonyossággal megállapíthatóan teljesített kivitelezési munkák mennyiségének és minőségének meghatározása, a teljes bizonyossággal megállapíthatóan el nem végzett tervezési és kivitelezési munkák meghatározása, valamint mindezen munkák szerződés szerinti értéke. Annak érdekében, hogy egyértelmű legyen a vizsgált teljesítés, a szakértői vélemény részét képezi a fél által csatolt szerződés másolata is.

Tekintettel arra, hogy egyes szerződést biztosító mellékkötelezettségek esetén a biztosítékot nyújtónak az el nem végzett munkálatok miatt van fizetési vagy egyéb helytállási

kötelezettsége, a TSZSZ feladata a teljes bizonyossággal megállapíthatóan el nem végzett kivitelezési munkák meghatározására is irányul.

A szakértői tanács a szakértői vélemény elkészítéséhez szükséges vizsgálatot a kivitelezés helyszínén végzi el; melyről jegyzőkönyvet készít. Alapvető fontosságú, hogy biztosított legyen a vizsgálat elvégzése, ennek érdekében a Javaslat rögzíti mind a szakértő jogait, mind a szakértői vizsgálat túrésára, illetve elősegítésére vonatkozó kötelezettséget. Ha ezen utóbbinak nem tesznek eleget, ennek tényét a szakértői tanács a jegyzőkönyvben rögzíti és a fél kérelmére kezdeményezi a rendőrség bevonását a szakértői vizsgálat elvégzésének biztosítása érdekében. A szemle megtartására a közigazgatási és hatósági eljárásról szóló törvény szemlére vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

A Javaslat meghatározza a szakértői vélemény legfontosabb formai követelményeit (írásban készül, aláírások, vezetői ellenjegyzés, bélyegző stb.). Bankgarancia lehívás esetén a bank fizetésre kötelezett lehet a lehívó felé, a kifizetés szükségességét a TSZSZ szakvéleménye erősíti meg a szakértői vélemény megküldésével.

A 9. §-hoz

A Javaslat felhatalmazást ad a Kormánynak arra, hogy rendeletben állapíthassa meg a TSZSZ-re vonatkozó azon rendelkezéseket, amelyek törvényi szinten való elhelyezése nem indokolt (a TSZSZ tagjaira, szervezetére, működésére, eljárására és díjazására vonatkozó részletes szabályok).

A 10. §-hoz

A Javaslat négy hatálybalépési időpontot határoz meg.

A késedelmes fizetésekkel kapcsolatos irányelvet átültető rendelkezések 2013. március 16-án lépnek hatályba, figyelemmel az irányelvben előírt határidőre.

A Javaslat rendelkezéseit – figyelemmel az irányelv 12. cikkének (4) bekezdésében szereplő opcionális rendelkezés nyújtotta lehetőségre – csak a 2013. március 16-án és azt követően megkötött szerződésekre, továbbá a Javaslat hatálybalépését követően a pénztartozás és a késedelmi kamat vonatkozásában módosított szerződésekre kell alkalmazni.

Erre figyelemmel az ezen időpontot megelőzően megkötött, illetve a pénztartozás és a késedelmi kamat tekintetében nem módosított szerződésekre a 2011/7/EU irányelv által hatályon kívül helyezett „jogelőd irányelv”, a 2000/35/EK irányelv rendelkezései és az ennek megfelelő – a módosítás előtt hatályos – magyar jogszabályi rendelkezések maradnak majd irányadóak.

Külön átmeneti rendelkezésre azonban nincs szükség sem ehelyütt, sem az egyes, a Javaslat által módosított törvényeknél, törvényerejű rendeletnél, mivel a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 15. § (1) bekezdés a) pontja biztosítja, hogy a Javaslat által átvezetett törvénymódosításokat csak a 2013. március 16-án, ill. azt követően megkötött szerződésekből eredő pénzkövetelésekre lehessen alkalmazni. A Jat. 15. § (2) bekezdés a) pontja biztosítja, hogy a módosítások csak felmenő rendszerben legyenek alkalmazandóak.

A Javaslat a TSZSZ-re vonatkozó szabályokra – a megfelelő felkészülési idő biztosítása érdekében – 2013. július 1-jei hatálybalépési időpontot állapít meg. A Javaslatnak a TSZSZ szakvéleményére alapított perre vonatkozó szabályai két lépésben lépnek hatályba, főszabály szerint 2013. szeptember 1-jén, míg az eljárásban érvényesülő kötelező elektronikus

kommunikációra vonatkozó szabályok 2014. január 1-jén; eddig az időpontig az elektronikus kommunikációra az általános szabályok az irányadóak.

A 11. §-hoz

A rendelkezés sarkalatosági záradékot tartalmaz.

A 12. §-hoz

A § a kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről szóló 2011. február 16-i 2011/7/EU európai parlamenti és tanács irányelvnek való megfelelést szolgálja (megfelelési záradékot vezet be).

A 13. §-hoz

A Javaslat módosítja a polgári perrendtartást, külön fejezetben szabályozva azokat a pereket, amelyeket a tervezési, építési, kivitelezési szerződés teljesítéséből eredő díjkövetelés érvényesítése iránt indítanak, és amelyekben a felperes az érvényesíteni kívánt jog alapjául a TSZSZ szakvéleményére hivatkozik. A per tehát csak a két konjunktív feltétel megvalósulása esetén tartozik e speciális szabályok alá. E perek a pertárgy értékétől függetlenül kiemelt jelentőségű pernek minősülnek, függetlenül attól, hogy járásbíró vagy törvényszék előtt indítják-e meg őket. E perekre a kiemelt jelentőségű perek rendelkezéseit az itt szabályozott eltérésekkel alkalmazni kell.

A szabályozás célja, hogy mind a bíróság, mind a felek részére olyan speciális rendelkezéseket, kötelezettségeket írjon elő, amelyek elősegítik e perek gyors befejezését. E célból a keresetlevelet a szakvélemény kézbesítésétől számított hatvannapos határidőn belül kell benyújtani, ahhoz csatolni kell a szakvéleményt, annak kézbesítési időpontját igazoló okiratot, valamint mindenképpen kötelező a jogvita peren kívüli elintézésének megkísérlése a szakvélemény tartalmára figyelemmel. Ha a felperes ezeket a kötelezettségeit elmulasztja, úgy a pert az általános szabályok alapján kell lefolytatni. Tekintettel arra, hogy a TSZSZ 2013. július 1-jén megkezdte működését, a Javaslat a keresetindítási határidő tekintetében megfelelő átmeneti szabályt is tartalmaz.

A speciális szabályozás lényegi eleme, hogy a fél kérelme esetén a bíróságnak kötelező elrendelnie az ideiglenes intézkedést olyan összegben, amely a TSZSZ szakvéleménye szerint a teljes bizonyossággal teljesített munkák szerződés szerinti értéke. Ennek célja, hogy a fél ahhoz az összeghez ideiglenes intézkedés keretében mindenképpen hozzájusson, amelynek megfelelő munkákat teljes bizonyossággal teljesítette. A pertárgy értékétől függetlenül azonban az ideiglenes intézkedést 400 millió forintnál nagyobb összegre nem lehet elrendelni. E szabályok alkalmazásának csak akkor van helye, ha a kérelmező igazolja, hogy az ideiglenes intézkedéssel megkapott összeg visszafizetése biztosított. A bíróság az ideiglenes intézkedés iránti kérelemről a feleket nem nyilatkoztatja meg, hanem a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A kérelemhez csatolni kell a biztosítékot igazoló okirati bizonyítékot, ennek pótlására hiánypótlási felhívás nem adható ki, és a mulasztás igazolásának sincs helye.

A Javaslat szabályozza a TSZSZ szakvéleményének perbeli felhasználását is. A TSZSZ szakvéleménye ugyanolyan bizonyítási eszköznek minősül, mint a perben kirendelt szakértő szakvéleménye, ezért lehetséges a per során annak kiegészítése, kérdések feltevése, a szakértői tanács elnökének személyes meghallgatása, valamint szükség esetén más szakértő

kirendelése. E szabályokat akkor is alkalmazni kell, ha a pert az általános szabályok szerint kell lefolytatni.

A Javaslat a perek gyors befejezésének érdekében a pertárgy értékétől függetlenül korlátozza a keresetváltoztatás, a viszontkereset és a beszámítási kifogás előterjeszhetőségének lehetőségét.

A Javaslat megköveteli az ítélet előzetes végrehajthatóságának kimondását, de ez csak 400 millió forintot meg nem haladó összegre lehetséges, és csak a tervezési, építési, kivitelezési szerződés teljesítéséből eredő díjkövetelés megfizetésére kötelező részben, ha az a TSZSZ szakvéleményében meghatározott összeget (részben, vagy egészben) mint pénzbeli marasztalást tartalmazza. Ezzel a Javaslat előzetes végrehajthatóságot biztosít arra az esetre, ha a TSZSZ szakvéleményével alátámasztott pénzüsszeg megfizetésére vonatkozó kereseti kérelemnek az elsőfokú bíróság ítéletében helyt ad. Az eljárás ezen stádiumában a jog és a ténykérdések bizonyítása már olyan fokú (annyira megalapozott), hogy indokolt a felperest (általában elvégzett munkájukért az ellenértéket meg nem kapott alvállalkozókat) pénzeszközökhöz juttatni.

A Javaslat kötelező elektronikus kommunikációt ír elő 2014. január 1. napjától, az ezen időpontot követően indult perekben. Ha a fél beadványát nem elektronikus úton terjeszti elő, akkor az abban foglalt nyilatkozat hatálytalan. A bíróságnak az ilyen beadvánnyal tennivalója nincsen, azt nem kell hiánypótoltatnia. A kötelező alaktság megsértésével benyújtott nyilatkozat a törvény erejénél fogva nem képes joghatás kiváltására.

A Pp. módosításával a Javaslat lehetővé teszi, hogy egymillió forintot meg nem haladó követelés esetén is választási jog illesse meg a díjkövetelés jogosultját: vagy fizetési meghagyásos eljárást indít, vagy a TSZSZ szakvéleményére alapított pert.

A (5) bekezdés *b*) pontja a kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről szóló 2011. február 16-i 2011/7/EU európai parlamenti és tanács irányelvnek való megfelelést szolgálja.

A 14. §-hoz

A Javaslat a Ptk. pénztartozás teljesítésére irányadó szabályait két új, a szerződésből fakadó pénztartozás teljesítésének idejére vonatkozó §-sal egészíti ki [Ptk. 292/A. § és 292/B. §].

A Ptk. 292/A. §-a az Európai Parlament és a Tanács 2011/7/EU irányelvének a vállalkozások (gazdálkodó szervezetek) közötti szerződések késedelmes teljesítése esetén a pénztartozás teljesítésére kötelezett késedelmi kamat-fizetési kötelezettségének beálltára vonatkozó rendelkezéseit a pénztartozás esedékessé válásának időpontjára vonatkozóan ülteti át. A Javaslat szerint ugyanis az irányelvnek a fizetési késedelem beálltára vonatkozó szabályai nemcsak a késedelmi kamat-fizetési kötelezettségre, annak esedékességére, hanem a kötelezetti késedelem valamennyi jogkövetkezményére irányadóak.

A Javaslat az esedékességre vonatkozó szabályokat valamennyi szerződésből eredő pénztartozásra általánosítja és nem csupán az irányelv által megfogalmazott kereskedelmi ügyletek körére szűkíti le azt. A szerződéses pénztartozás szempontjából kötelezetti pozícióban lévő irányelv szerint hatóságoknak minősülő jogalanyokra, illetve a hatóságokkal szerződő hatóságnak nem minősülő szerződő felekre vonatkozó speciális teljesítési

szabályokat tartalmazó 292/B. §-tól eltekintve a Ptk. 292/A. §-a a szerződő felek minőségétől függetlenül fogalmazza meg a pénztartozás teljesítésének idejére vonatkozó alapvetően diszpozitív szabályait: a fizetési késedelem – a felek eltérő megállapodása hiányában – főszabály szerint a fizetési felszólítás vagy a számla kézhezvételétől számított harminc nap elteltével áll be. Meghatározott esetekben nem a számla kézhezvételétől, hanem a teljesítéstől számított harminc nap elteltével esik késedelembe a kötelezett; ez a helyzet, ha a jogosult fizetési felszólításának (számlájának) a kézhezvétele a jogosult teljesítését megelőzte, ha nem állapítható meg egyértelműen a felszólítás (számla) kézhezvételének időpontja, vagy ha a kötelezettnek fizetési felszólítás (számla) bevárása nélkül teljesítenie kell fizetési kötelezettségét.

Az irányelv 7. cikkében foglalt követelménynek eleget téve a pénztartozás teljesítési idejét a törvényben foglaltaktól a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a jogosult hátrányára eltérő szerződési feltételt a jogosult megtámadhatja. A szerződési feltétel sikeres megtámadását megalapozó körülmények bizonyítása a jogosultat terheli. Ha a jogosult gazdálkodó szervezet, gazdálkodó szervezetek közötti szerződésben, a jogosult gazdálkodó szervezet hátrányára a Ptk. új 292/A. §-ától a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul eltérő szerződési feltételt a külön jogszabályban meghatározott civil szervezet is megtámadhatja. Gazdálkodó szervezetek közötti szerződésben az ellenkező bizonyításáig a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a jogosult gazdálkodó szervezet hátrányára eltérő szerződési feltételnek kell tekinteni a pénztartozás teljesítésére a Ptk. 292/A. § (1) és (2) bekezdésében foglaltaktól eltérő, hatvan napnál hosszabb határidőt meghatározó szerződési feltételt.

A Ptk. 292/B. §-ának alkalmazása – a 292/A. §-hoz képest – speciális személyi hatályt feltételez. A § az irányelv értelmében hatóságnak minősülő jogalanyok – a közbeszerzésekről szóló törvény (a továbbiakban: Kbt.) 6. §-a szerinti ajánlatkérők – hatóságnak és fogyasztónak nem minősülő személyekkel kötött szerződéseire vonatkozik; a szerződés kötelezeti pozíciójában a pénztartozás megfizetése szempontjából a hatóság szerepel. A pénztartozás teljesítési határidejére vonatkozó szabályozás az irányelv követelményeire figyelemmel alapvetően kógens. A § (2) bekezdése ugyanakkor szűk körben – amennyiben a feleknek a szerződés halasztott teljesítésére vonatkozó megállapodása a szerződés jellegére tekintettel tényszerűen indokolt – lehetővé teszi a harminc napos kifizetési határidőnél hosszabb, de legfeljebb hatvan napos pénzfizetési határidőben való érvényes megállapodást. A pénzfizetésre, annak esedékességére vonatkozó szabályozás kógenciája indokolja azt is, hogy a Ptk. 292/B. §-a a Ptk. 292/A. §-ánál a jogosult és – gazdálkodó szervezet jogosult esetén – a külön jogszabályban meghatározott érdekképviselői szervezet számára kedvezőbb igényérvényesítési jogot biztosítson (megtámadási jog helyett semmisséget).

A Javaslat mind az egyenértéki, mind a késedelmi kamat általános szabályát megváltoztatja a kamatszámításnál figyelembe veendő referencia-időpont tekintetében: a kamat számításakor a késedelemmel érintett naptári fél év első napján (és nem, mint a hatályos jogban: a késedelemmel érintett naptári fél évet megelőző utolsó napon) érvényes jegybanki alapkamat irányadó az adott naptári fél év teljes idejére. A változtatás egyedüli indoka az, hogy a Javaslat összhangba kívánja hozni a kamatszámítási szabályokat a kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről szóló 2011. február 16-i 2011/7/EU európai parlamenti és tanács irányelv speciális rendelkezéseivel. A Ptk. 301. § (2) bekezdését megváltoztató szabály egyben hatályon kívül helyezi a Ptk.-nak az államháztartás alrendszerére vonatkozó késedelmi kamatfizetésre vonatkozó előírásait arra tekintettel, hogy

e szabályok nincsenek figyelemmel a 2011/7/EU irányelvnek az állami szféra – az irányelv fogalomhasználata szerinti „hatóság” – vállalkozások irányában fennálló pénztartozásaira vonatkozó sajátos rendelkezésekre, így a késedelmi kamat mértékére vonatkozó kívánalmakra sem.

A Ptk. 298. § a) pontjának kiegészítésére a Javaslat által bevezetett 292/A–292/B. §-sal összefüggésben kerül sor.

A Javaslat módosítja a Ptk. – a 2002. évi XXXVI. törvénnyel beiktatott – 301/A. §-át, tekintettel arra, hogy a kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó fizetési késedelem leküzdéséről szóló 2000/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet a kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről szóló 2011. február 16-i 2011/7/EU európai parlamenti és tanács irányelv hatályon kívül helyezte. Az új szabályozás 2013. március 16. napjával lép hatályba, a bevezetett szabályokat az ezen időpontot követően kötött szerződésekre kell alkalmazni.

Az új irányelvnek megfelelően a Javaslattal beiktatott új tartalmú 301/A. § speciális szabályokat nevesít a gazdálkodó szervezetek [módosuló fogalmára lásd a Javaslattal módosított Ptk. 685. § c) pontját] egymás közötti kapcsolataiban alkalmazandó késedelmi kamatot illetően. Az új szabályozás diszpozitív, azonban a késedelmi kamat fizetésének (illetve a pénztartozás esedékességének) számítását és a késedelmi kamat mértékét a törvényben foglaltakhoz képest a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a jogosult hátrányára megállapító szerződési kikötést a jogosult megtámadhatja [Ptk. 292/A. § (4) bekezdés, 301/A. § (4) bekezdés]. A törvény a jogosult számára a megtámadási jognál két esetben még erősebb védelmet biztosít azáltal, hogy vélelmezi a késedelmi kamatot, illetve a jogosultnak a követelése behajtásával kapcsolatos költsége (behajtási költség) fedezésére szolgáló minimum 40 eurónyi átalányösszeg megtérítését kizáró szerződési kikötés tisztességtelenségét, és kifejezetten kimondja az ilyen tartalmú klauzulák semmisségét. [Ptk. 301/A. § (2)–(3) bekezdés]

A Javaslat pontosítja a Ptk. 301/A. §-ának (1) bekezdését annak érdekében, hogy egyértelművé váljon, hogy a Ptk. 301/A. §-át gazdálkodó szervezetek között is csak akkor lehet alkalmazni, ha a közöttük létrejött kötelelem szerződésen alapul. Ugyan ez az átültetett irányelv hatálya és a Ptk.-beli szabályozás helye [A szerződésszegésről szóló XXV. fejezet] alapján egyértelműnek tűnik, mégis indokolt a pontosítás. A pontosítás szükségessége mellett szól, hogy a hatályos Ptk. a kötelmi általános szabályokat szinte teljességgel a szerződésekre modellezi és a késedelmi kamatfizetési kötelezettség tekintetében sem tesz különbséget aszerint, hogy az a szerződés megszegése miatt, vagy egyéb kötelelem-keletkeztető tényállásból ered-e (pl. szerződésen kívül okozott kár utáni speciális késedelmi kamatként, ún. kárkamatként). Hangsúlyozandó továbbá, hogy a Ptk. 301/A. §-ának (1) bekezdése értelmében, azokban a kérdésekben, amelyekben a törvény e §-ban eltérő szabályt nem nevesít, a gazdálkodó szervezetek egymás közötti szerződéses viszonyában is az általános, azaz a Ptk. 301. §-ában nevesített rendelkezések az irányadóak. A gazdálkodó szervezetek közötti szerződésszegésből fakadó késedelmi kamatra is irányadó általános szabályok a következők:

- a késedelmi kamatfizetési kötelezettség kezdőnapja a késedelembe esés időpontja, ennek meghatározásánál irányadóak a pénztartozás teljesítési idejére, illetve a kötelezett késedelemre vonatkozó általános szabályok [Ptk. 292/A. §, 298. § a) pont, 301. § (1) bekezdés vonatkozó része],

- a késedelmi kamatfizetési kötelezettség akkor is beáll, ha a pénztartozás után egyenértéki kamat nem jár, továbbá, ha a kötelezett a késedelmét kimentette [Ptk. 301. § (1) bekezdés],
- az egyenértéki és a késedelmi kamat együttesen el kell, hogy érje legalább a jegybanki alapkamat 8 százalékponttal növelt összegét [Ptk. 301. § (3) bekezdés és 301/A. § (2)],
- a szerződésben túlzott mértékben kikötött késedelmi kamatot a bíróság mérsékelheti [Ptk. 301. § (4) bekezdés],
- a jogosult követelheti a késedelmi kamatot meghaladó kárát [Ptk. 301. § (5) bekezdés].

A Javaslat megváltoztatja a késedelmi kamat általános és a gazdálkodó szervezetekre irányadó speciális szabályát a kamatszámításnál figyelembe veendő referencia-időpont tekintetében: a kamat számításakor a késedelemmel érintett naptári félév első napján (és nem a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon) érvényes jegybanki alapkamat – idegen pénznemben való teljesítés esetén az adott pénznemre a kibocsátó jegybank által meghatározott alapkamat, ennek hiányában a pénzüpiaci kamat – irányadó az adott naptári félév teljességéig.

Megváltozik a késedelmi kamat mértéke is: az a referencia-kamatlábhoz 2013. március 16. napjától nem 7 (hét), hanem 8 (nyolc) százalékponttal növelt összege lesz.

A Ptk. 301/A. § (3) bekezdése az irányelv 6. cikkében szereplő „behajtási költség” vonatkozó fizetési kötelezettséget írja elő a kötelezett késedelme esetére. A késedelembe esett kötelezett – a késedelme kimentésétől és a behajtási költség tényleges felmerülésétől függetlenül – köteles a jogosultnak a követelése behajtásával kapcsolatos költségei fedezésére 40 eurónak a Magyar Nemzeti Bank – késedelmi kamatfizetés kezdőnapján érvényes – hivatalos deviza-középfolyama szerint megfelelő forintösszeget megfizetni. E kötelezettség teljesítése nem mentesít a késedelem egyéb jogkövetkezményei – pl. a késedelmi kamat és a kártérítésként követelhető *damnum emergens*, *lucrum cessans* vagy költségtérítés – teljesítése alól. A 40 eurónyi minimális általános összeg megfizetésétől eltérő, azt kizáró szerződési kikötés semmis, kivéve, ha a kötelezett késedelme esetére kötbér fizetésére köteles. A jogosult a 40 eurót meghaladó behajtási költségét már csak annak tényleges bekövetkeztének és mértékének bizonyítása esetén érvényesítheti. A behajtási költségátalány összege a kártérítésbe – a foglalóhoz hasonlóan – beszámít.

A Javaslat a 301/A. § (6)–(8) bekezdésével az új irányelv 7. cikkében foglaltakra figyelemmel újrafogalmazza, pontosítja és kibővíti a Ptk. korábbi 301/A. § közérdekű keresetindításra vonatkozó (5) és (6) bekezdését. A Javaslat a 301/A. § (5) bekezdésében foglalt – nem általános szerződési feltételre vonatkozó – megtámadási jog mellett biztosítja az általános szerződési feltételként a szerződés részévé váló, a késedelmi kamat mértékét, esedékességét a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a jogosult hátrányára megállapító kikötés közérdekű keresetindításra jogosult általi megtámadását is. Az általános szerződési feltétel érvénytelenségének megállapítása a már alkalmazott kikötések esetén, továbbá a jövőre nézve is kérhető, akkor is, ha az érintett feltétel még egyáltalán nem került alkalmazásra. A megtámadás alapossága esetén a bíróság az általános szerződési feltétel érvénytelenségét a kikötéssel szerződő valamennyi félre kiterjedő hatállyal állapítja meg, feltéve, hogy az adott szerződést a megtámadásig még nem teljesítették. A még egyáltalán nem alkalmazott általános szerződési feltétel sikeres megtámadása esetén a bíróság eltiltja az érintett tisztességtelen kikötés nyilvánosságra hozóját a feltétel alkalmazásától. A bíróság mind a már alkalmazott, mind a még alkalmazásra egyáltalán nem került tisztességtelen általános szerződési feltétel érvénytelenségének megállapítása iránti eljárásban a közérdekű igényérvényesítésre jogosult szervezet kérelmére

elrendeli, hogy a kikötés alkalmazója, nyilvánosságra hozója, illetve alkalmazásra ajánlója a saját költségére gondoskodjon a szerződési feltétel tisztességtelenségére vonatkozó közlemény közzétételéről. A közlemény szövegéről és a közzététel módjáról a bíróság dönt, azonban a közleménynek mindenképpen tartalmaznia kell az érintett szerződési feltétel pontos meghatározását, tisztességtelenségének megállapítását és a tisztességtelenséget alátámasztó érveket. A közzétételre vonatkozó részletesebb szabályozás a közérdekű igényérvényesítés folytán tisztességtelenség miatt érvénytelennek nyilvánított szerződési feltételekről való tudomásszerzést szolgálja az érintett szerződő, illetve a jövőben szerződni kívánó gazdálkodó szervezetek egyéni igényérvényesítése érdekében.

A Ptk. 301/A. § (9) bekezdése értelmében a külön jogszabályban meghatározott szervezet kérheti az olyan szerződési feltétel semmisségének megállapítását, amely kizárja a késedelmi kamat, illetve kizárja vagy korlátozza a követelés behajtásával kapcsolatos költségek megfizetésére vonatkozó kötelezettséget. Ha a késedelmi kamatot kizáró, illetve a behajtási költség megfizetésére vonatkozó kötelezettséget kizáró vagy korlátozó kikötés általános szerződési feltétel, a semmisség megállapítására alkalmazni rendeli a Ptk. 292/B. § (4)–(6) bekezdésben foglaltakat.

A Javaslat a hatóságokkal kötött szerződések vonatkozásában beiktatja a Ptk.-ba a 301/B. §-t. E § a 301/A. §-hoz hasonlóan csak az általános késedelmi kamatszabályhoz [Ptk. 301. §] képest speciális rendelkezéseket fogalmazza meg, így a hatóságokkal kötött szerződések tekintetében a Ptk. 301/B. §-ának (1) bekezdése értelmében, azokban a kérdésekben, amelyekben a törvény a Ptk. 301/B. §-ában eltérő szabályt nem nevesít, a Ptk. 301. §-ában nevesített rendelkezések az irányadóak.

A hatóságokkal kötött szerződésekben a késedelmi kamat mértékét a 301/B. § (2) bekezdésben foglaltaktól eltérően, a késedelmi kamat esedékességét a 292/B. § (1)–(2) bekezdésében meghatározott fizetési határidőt követő naptól eltérően a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a jogosult hátrányára megállapító szerződési kikötés, valamint a késedelmi kamatot kizáró, illetve a behajtási költséget kizáró vagy korlátozó szerződési kikötés semmis. A semmisség megállapítását a jogosult mellett, ha a hatósággal szerződő fél gazdálkodó szervezet, a külön jogszabályban meghatározott szervezet is kérheti. A szervezet keresetindítási joga önálló.

A Javaslat 14. § (5)–(6) bekezdése pontosítja a Ptk. 405. § (1) bekezdését és a 407/A. § (1) bekezdését az irányelvvel való összhang megteremtése érdekében (átadás-átvétel időtartalma).

A Javaslat 14. § (7) bekezdése az irányelv vállalkozás fogalmának való megfelelés érdekében módosítja a Ptk. 685. § c) pontjában szereplő gazdálkodó szervezet fogalmát. A Javaslat a Ptk. 292/A–292/B. §, 301/A–301/B. §, 405. § (1) bekezdés, valamint a 407/A. § (1) bekezdés alkalmazásában kiveszi a gazdálkodó szervezetek közül az irányelv értelmében hatóságnak minősülő gazdálkodó szervezeteket (a közbeszerzésekről szóló törvény értelmében ajánlatkérőnek minősülő szervezeteket), függetlenül attól, hogy az általuk kötött (megkötni szándékozott) szerződés eléri-e a közbeszerzési értékhatárt. A Kbt. értelmében ajánlatkérőnek minősülő gazdálkodó szervezetekre, ha közbeszerzési eljárás lefolytatására kötelesek, az eljárás alapján megkötött szerződések esetén a késedelmi kamatfizetés speciális szabályait a Kbt. tartalmazza, a közbeszerzési értékhatár alatt maradó szerződések tekintetében pedig a Ptk. hatóságokra előírt speciális rendelkezései irányadóak.

A Javaslat 14. § (8) bekezdése a Ptk. gazdálkodó szervezet fogalmának irányelv szerinti hatóság fogalommal való szűkítésével egyidejűleg – saját alkalmazásában – meghatározza a hatóság fogalmát. A Ptk. 685. § f) pontja értelmében hatóság a a közbeszerzésekről szóló törvény szerinti ajánlatkérő, akkor is, ha – a megkötendő szerződés vonatkozásában közbeszerzési értékhatár alatt maradva – közbeszerzési eljárás lefolytatására nem köteles. A közbeszerzési eljárás lefolytatására köteles hatósági szerződésekre és pénzfizetési kötelezettségekre a Kbt. speciális szabályai alkalmazandóak.

A Javaslat 14. § (9) bekezdése a Ptk. jogharmonizációs záradékát pontosítja.

A 15. §-hoz

A § a Polgári Törvénykönyv módosításáról és egységes szövegéről szóló 1977. évi IV. törvény hatálybalépéséről és végrehajtásáról szóló 1978. évi 2. törvényerejű rendelet (a továbbiakban: Ptké. II.) 5/D. § (1) bekezdését igazítja hozzá a Javaslat által módosított Ptk.-hoz, akként, hogy kimondja, hogy a Ptk. 292/A. § (4)–(7) bekezdése, 292/B. § (3)–(6) bekezdése, 301/A. § (5)–(9) bekezdése, valamint a 301/B. § (4)–(7) bekezdése szerinti eljárás kezdeményezésére a kis- és középvállalkozások érdekeinek képviselőjét ellátó civil szervezet jogosult.

A § (2) bekezdése a Ptké. II. 5/D. § (2) bekezdését hatályon kívül helyező rendelkezést tartalmaz. A hatályon kívül helyezésről az indokolatlan párhuzamos szabályozás elkerülése érdekében szükséges rendelkezni, mivel a Javaslat a törvényerejű rendelet 5/D. § (2) bekezdésének utaló szabályát önálló normaként beépíti a Ptk. 292/A. § (5)–(7) bekezdésébe, 292/B. § (4)–(6) bekezdésébe, valamint a Ptk. 301/A. §-ába, annak (6)–(9) bekezdésébe.

A 16. §-hoz

A TSZSZ szakvéleményének elkészítéséhez jelentős információval szolgál a helyszíni szemle. A szemle elvégzéséhez – amennyiben az önkéntes jogkövetéssel nem valósul meg – a rendőrség igénybevétele indokolt. A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 40. §-a a magánlakásnak nem minősülő egyéb helyekre is lehetővé teszi a rendőr bejutását a 39. §-ban felsorolt esetekben, ezért a módosítással elérhető a jogalkotói cél.

A 17. §-hoz

A Javaslat a biztosítási intézkedésre vonatkozó szabályok módosításával lehetővé teszi, hogy ha a fél ideiglenes intézkedést nem tud kérni, mert az ehhez szükséges biztosíték nem áll rendelkezésére, úgy biztosítási intézkedést kérjen. Mivel a biztosítási intézkedésből befolyt összeg a fél részére nem kerül kiutalásra, azt a végrehajtói letéti számlán kell kezelni, ezért a szabályozás mindkét fél érdekeit kiegyensúlyozottan védi. Biztosítási intézkedést is csak legfeljebb 400 millió forintot meg nem haladó összegben lehet elrendelni.

A 18. §-hoz

A Teljesítésigazolási Szakértői Szerv a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara mellett működik. Indokolt a kamarai törvényben rögzíteni a Kereskedelmi és Iparkamara feladatkörének bővülését.

A 19. §-hoz

A Javaslat az igazságügyi szakértői tevékenységről szóló 2005. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Szaktv.) szerinti szakértők körét kiegészíti a TSZSZ-szel; ezzel az igazságügyi szakértésre vonatkozó általános rendelkezések – amennyiben a törvényben, vagy a felhatalmazó rendelkezés alapján kiadott miniszteri rendeletben eltérés nincs – a TSZSZ eljárására is irányadóvá válnak.

A 20. §-hoz

A fizetési meghagyásos eljárásról szóló törvény módosításával a Javaslat lehetővé teszi, hogy egymillió forintot meg nem haladó követelés esetén is választási jog illesse meg a díjkövetelés jogosultját: vagy fizetési meghagyásos eljárást indít, vagy a TSZSZ szakvéleményére alapított pert.

A 21. §-hoz

A § (1) bekezdése a kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről szóló 2011. február 16-i 2011/7/EU európai parlamenti és tanács irányelvnek való megfelelést szolgálja.

A § (2) bekezdése a Kbt. 127. § (4) bekezdés *b*) pontját igazítja hozzá a Ptk.-nak a Javaslat által módosított 301/A. §-ához. A Kbt. e módosítására az irányelv értelmében hatóságnak minősülő jogalanyok – amelyek azonosak a Kbt. 6. §-a szerinti ajánlatkérőkkel – által a hatóságnak nem minősülő, Ptk. szerinti gazdálkodó szervezetekkel [fogalmára lásd a Ptk. Javaslat által módosított 685. § *c*) pontját] közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződések vonatkozásában kerül sor. E körben módosul a Kbt.-nek a késedelmi kamat törvényben meghatározott esedékességétől és mértékétől a hitelező hátrányára eltérő szerződési kikötés semmisségére vonatkozó rendelkezése.

A pénztartozás teljesítésére vonatkozó határidő tekintetében – az átadás-átvételi határidőre vonatkozó rendelkezés kivételével – külön módosításra nincs szükség, hiszen a Kbt. 130. § (3)–(4) bekezdése már az új irányelvi szabályozásra, annak 4. cikkére tekintettel lévő rendelkezéseket tartalmaz. Irányelv-konform a Kbt. 130. § (5)–(6) bekezdése, valamint 131. § (3) bekezdése is.

E speciális szabályok mellett a Kbt. 3. §-a értelmében a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződésekre továbbra is alkalmazni kell a Kbt. által eltérően nem, vagy nem kimerítően szabályozott esetekben a mindenkor Ptk. vonatkozó rendelkezéseit.

A 22. §-hoz

A § az irányelvvel való összhang megteremtése érdekében módosítja a szakmaközi szervezetekről és az agrárpiaci szabályozás egyes kérdéseiről szóló 2012. évi CXXVIII. törvény (a továbbiakban: Szatv.) 19-át. A Szatv. a termelő és a feldolgozó, illetve a felvásárló közötti mezőgazdasági és élelmiszeripari termék átruházására irányuló szerződésből eredő pénztartozás kifizetésére speciális, az irányelv 3. és 4. cikkében foglalt követelményeknél szigorúbb (15 napos) teljesítési határidőt határoz meg arra az esetre, ha a szerződés értelmében szolgáltatott termék tulajdonjogának átruházására a számla – ellenszolgáltatás fizetésére kötelezett általi – kézhezvételét megelőzően került sor. A Szatv.-nak a Javaslat 21. §-ával módosított 19. §-a a Szatv. által nem szabályozott körben a teljesítési határidőre a Ptk.

szabályait rendeli alkalmazni. Az alkalmazni rendelt Ptk.-beli szabályok attól függően határozhatóak meg, hogy az adott szerződés értelmében a termék ellenértékének fizetésére kötelezett személy a Ptk. 685. § *f*) pontja értelmében hatóságnak minősül-e.

A Javaslat 21. §-a módosítja a Szatv. 19. § (2) és (3) bekezdését is arra figyelemmel, hogy a Szatv. által előírt késedelemi kamat-mérték csak abban az esetben elégíti ki az irányelv kívánalmait, ha a Szatv. által eredendően előírt, a jegybanki alapkamat kétszeresét kitevő késedelemi kamat eléri vagy meghaladja az irányelv által megkívánt késedelemi kamat-mértéket, azaz a jegybanki alapkamat nyolc százalékponttal növelt összegét.